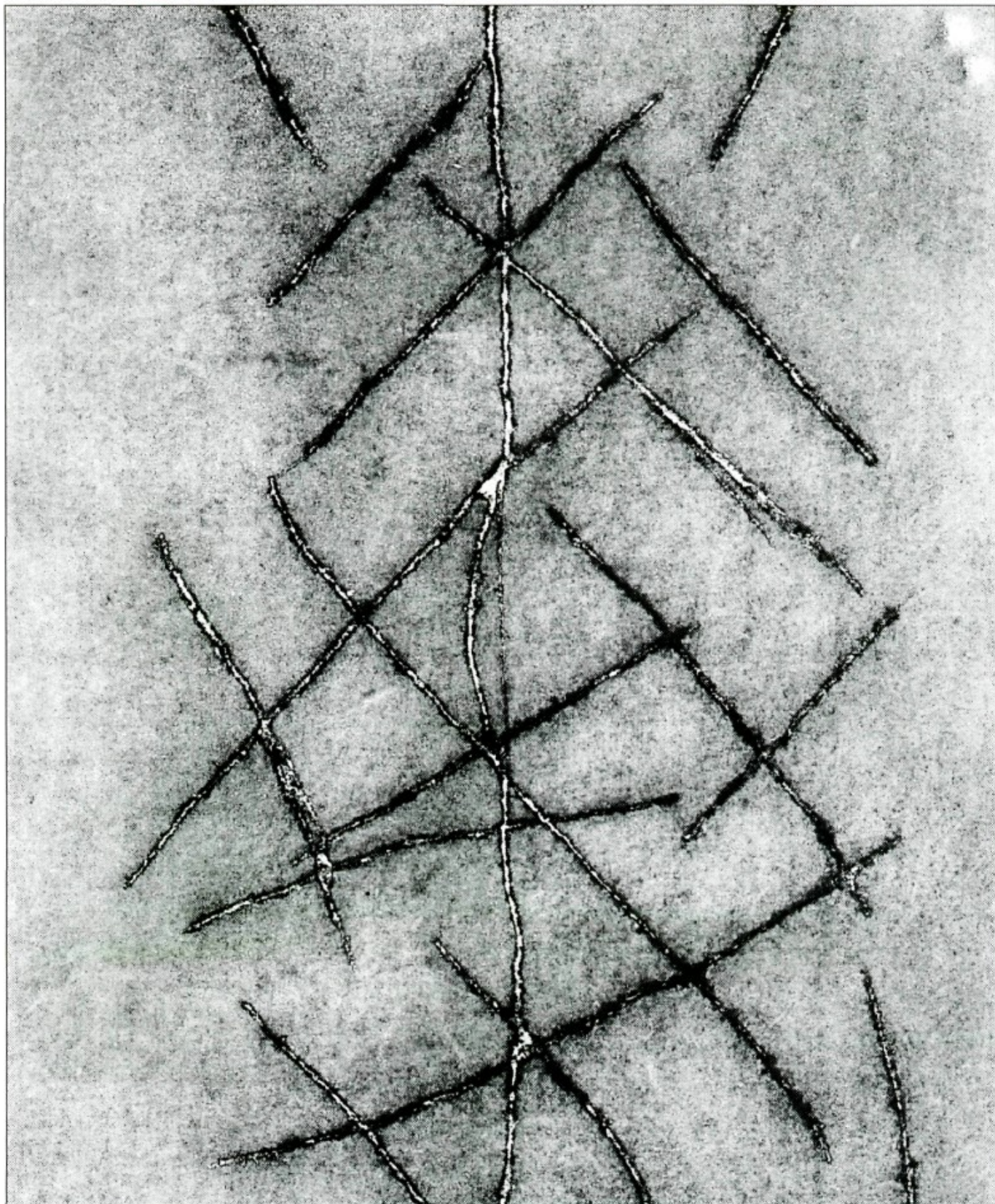

ES SAIG

ALGAIDA - NÚM. 182 - FEBRER DE 1996 - PREU: 150 PTA.

EDITORIAL

DUES PARAULES SOBRE LES PROXIMES ELECCIONS

Suposam que vos heu preparat per aguantar el que ens espera aquest mes de febrer en què tendrem campanya electoral, és a dir, el mateix que hem tengut durant prop de quatre anys, però augmentat i multiplicat.

Unes eleccions generals sembla que ens queden molt llunyanes, que gairebé no ens afecten. Res més lluny de la realitat. No tenen la passió ni l'escalfor de les locals, quan ens hem de decidir per unes persones amb les quals convivim i coneixem de ben a prop i on el nostre vot pot esser decisiu; però pensau que les decisions realment importants es prenen allà, són les que surten al B.O.E., i mentre la tramoia, el "tinglado", estigui muntat així no ens queda més remei que beure oli, jugar-hi i dir-hi la nostra.

Diuen que aquesta vegada -sempre diuen el mateix- són més importants que mai perquè pot haver-hi canvis notables. (És curiós que sempre parlin de canvis i recanvis per, a la fi, quedar-nos allà on érem). Efectivament, sembla que, ara per ara, el rellevament és inevitable, si bé en aquestes qüestions no es pot dir blat fins que està dins el sac i ben fermat. I una cosa vos hem d'aconsellar: que aneu a votar. Aquest consell que vos donam pot semblar que no s'adiu amb el to de desencís i d'escepticisme d'aquest escrit. I és que, d'escèptics, ens hi sentim molt, gairebé voldríem que no guanyàs ningú, però com que això no és possible anem a votar: complirem el nostre deure cívica i no ens desentendrem del que passi.

Com sabeu, els candidats ens faran moltes promeses d'aquelles que després es compleixen o no. Més bé no. Vos donarem una norma per interpretar si quan prometen ho fan seriosament o per engrescar-vos. Si un candidat promet una millora (no hi ha promeses per empitjorar), fixau-vos si explica com la farà, quant costarà i qui la pagarà. En aquest cas, segur que parla amb formalitat, que ha raonat el que diu, i podeu decidir si vos convé o no. De promeses sense explicacions com aquestes que hem dit, no vos ne fieu.

En resum, que hi hagi sort i entre tots l'encertem.

L'Associació de Premsa Forana de Mallorca en Assemblea General celebrada el passat dia 18 de desembre, per unanimitat, manifesta el seu ferm suport a la política lingüística en favor de la unitat de la llengua catalana a Mallorca i a l'actitud que manté en aquest tema l'actual President de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears Sr. Cristòfol Soler i, al mateix temps, denuncia i rebutja els constants atacs que pateix.

LA NOSTRA PORTADA: Els peixos rompen les xarxes de la comunicació. (Gravat de Catalina Martorell).

Bolletí de l'Obra Cultural d'Algaida
Revista mensual D.L.P.M. 498/80
Domicili: Rei, 1. Algaida.
Tel: 66 50 42 / 27 25 76
Fax: 12 50 44
Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor
tel: 55 52 12

Dirigeix: Delfi Mulet
Administra: Directiva de l'Obra Cultural
Mecanografien: Mireia Mulet i Guillem Vanrell

Col·laboren: Pere Mulet, Joan Trobat, Joan Mulet, Biel Bibiloni, Biel Sasatre, Miquel Fiolet, Xesc Oliver, Victor Andreu, Victor Mulet, Miquel Serra, Antònia Ma Mulet, Catalina Martorell, Jaume Jaume, Miquel Molleta.

ES SAIG només es responsabilitza de l'Editorial

Calaix de Sastre

GREENPEACE-ESPAÑA

Greenpeace ha començat una campanya de captació de socis mitjançant anuncis a la premsa mallorquina. Concretament, el diari *Última Hora* del passat 31 de gener adornava la meitat de la seva plana 34 amb un vistós missatge que duia per títol principal: "Hi ha pescadors que no distingeixen entre un peix espasa i un catxalot.", acompanyat del subtítol: "Fins que no són ben morts.". I també de dos dibuixos que fan visibles les notables diferències entre els dos animals esmentats.

Després comença pròpiament el text explicatiu: "Hi ha pescadors que no distingeixen entre pescar i esgotar. I acaben innecessàriament amb moltes espècies i amb el manteniment de milers de famílies. Per això, els activistes de Greenpeace hem anat amb els nostres vaixells a detenir-los. I a fer una cosa que les autoritats ja haurien d'haver feta: retirar definitivament les seves xarxes il·legals. Si tu també vols que Greenpeace continuï ajudant els pescadors, fes-te'n soci enviant-nos aquesta butlleta amb les teves dades". I acaba donant l'adreça de la seu de l'organització ecologista a Madrid.

Clar, el missatge, veritat? Dubtar que qualsevol persona habitant de les Balears pugui entendre'l, és equivalent a dubtar de la seva intel·ligència o de la seva bona voluntat. I cal tenir un mínim d'ambdues virtuts per estremir-se davant la matança indiscriminada de catxalots i altres bèsties. En tot cas, si una persona no reacciona a la barbàrie que denuncia l'anunci, no serà per manca d'enteniment, sinó per manca de sensibilitat. Bé idò, potser ja sigui el moment d'aclarir que, en la reproducció de l'anunci ecologista, he fet una trampa tan grossa com un catxalot: i és que l'he traduït, l'anunci, perquè al diari surt publicat en castellà.

Desgraciadament, aquest no és un fet anecdòtic; s'adiu molt bé amb la política lingüística que practica l'organització Greenpeace, caracteritzada, com podeu veure, per una total manca de respecte pel català. I això, per a mi, és una contradicció seva difícil d'entendre. ¿Pot mostrar-se una entitat molt sensible davant l'extermini dels catxalots -cosa que no li retrec,

ben al contrari- i mostrar-se absolutament impassible davant la mort d'una llengua o, el que és pitjor, contribuir a la seva defunció? Segons el meu entendre, la resposta és òbvia: no pot o, millor dit, no hauria de poder. I si Greenpeace considera que exager amb la meua expressió "matar una llengua", el que fa és tirar pedres a la seva teulada, perquè de la mateixa manera pot haver-n'hi altres (no és el meu cas) que trobin exagerat parlar de la desaparició dels catxalots.

No dubt que la funció dels grups ecologistes com Greenpeace és mostrar-se molt radicals en la defensa del medi ambient -i motius sobrats tenen per fer-ho; en la seva defensa ens hi va la qualitat de la vida, que és tant com dir la vida mateixa. Dins el conjunt de valors que cal mantenir perquè constitueixen el nostre llegat (allò que hem rebut dels nostres avantpassats i que tenim obligació de passar als nostres descendents), hi juga un paper molt important la cultura entesa com a valor suprem. ¿Per què defensam la supervivència d'un arbre, un aucell o un peix? En darrer extrem, perquè són part fonamental del nostre llegat, de la nostra cultura. Als ecologistes, els (ens) agrada jugar a comparances per consolidar els arguments: si no consentiríem l'enderrocament de la Seu de Palma, ¿per què, doncs, hem de consentir la pèrdua d'una albufera?.

El corol·lari és immediat: ¿per què, doncs, hem de consentir la desaparició d'una llengua de cultura com és el català? ¿Per què tan radicals en la defensa d'uns valors culturals i tan febles, o fins i tot tan negatius, en altres com els lingüístics? El català a Mallorca, a totes les Balears, a tots els països catalans, és part indestruïble del seu medi. ¿Sap Greenpeace en quina llengua, durant segles, els homes i les dones d'aquests països s'han relacionat amb el seu medi? Sí que ho sap, com tampoc no pot al·legar ignorància de la greu situació en què es troba aquí el català, sobretot en els mitjans de comunicació. Parodiant el seu anunci, podem dir que hi ha ecologistes que no distingeixen entre una llengua tauró i una llengua "jonquillo".

En Calaix i Desastre

M'HAN DIT QUE DIUEN

Si hem de destacar qualche cosa de les passades festes de Sant Honorat, enguany pensal que seria el conjunt d'actes de tipus cultural que s'organitzaren, i l'assistència massiva a la majoria d'ells; hi hagué un poc de tot: exposicions, concerts, presentació de llibre, pregó de festes, dibuixos infantils, etc. I, com hem dit, a tots ells hi va anar molta gent, que cada vegada sembla passar-hi més gust.

Enguany els cossiers en foren, una vegada més, l'atracció central, sobretot per la gent que ve de fora per veure'ls. Encara que hem de dir que els algaidins els segueixen ben atentament, com si cada any fossin nous. Bé, enguany en feren una que no sabem si havien fet mai: a un dels balls els fobiolers es despistaren i partiren cada un pel seu vent, i els cossiers s'aturaren, ben despistats. Això sí, la gent els va encoratjar amb un bon aplaudiment. La conclusió, ens han dit, va esser que han d'incrementar els assajos..., ben entès que a cada assaig hi ha d'haver sopar...

La normalització del català a Algaida és un fet, encara que a qualcú li sàpiga greu: els avisos i anuncis es fan pràcticament tots en català, amb l'exemple de l'Ajuntament, que pensam que és un dels més "normalitzats" de Mallorca. Per això ens ha estranyat que una entitat del poble refuàs un escrit de l'Ajuntament perquè estava en català. Així ens ho han assegurat, però a lo millor no és veritat...

De tant en tant, un pic o dos cada any, una màquina que ve del Consell de Mallorca o de la Mancomunitat passa per diversos camins de foravila i talla les voreres. Es una feina ben necessària, ja que molts de camins s'han tornat intransitables. El que ja no va tan bé, sobretot als propietaris, és que la màquina fa qualche esboldreg i tira qualche pedra més o manco grossa al mig del camí i no hi ha ningú que ho arregli. Es una llàstima que no s'acabi de fer bé aquesta feina.

Allà on no hi ha problemes, o al manco no ho sembla, és al campionat de truc que es fa a Ca'l Dimoni. Ens han dit que són més d'una quarentena de parelles les inscrites, i això vol dir que més de vuitanta persones es troben cada dimarts, xerren, juguen i fan broma... i això ja no és gaire corrent ara que la gent sempre va de pressa; i poder passar un parell d'hores fent una rialla és molt saludable. I la gent que juga és de totes les edats: des d'una quinzena d'anys fins més de vuitanta...

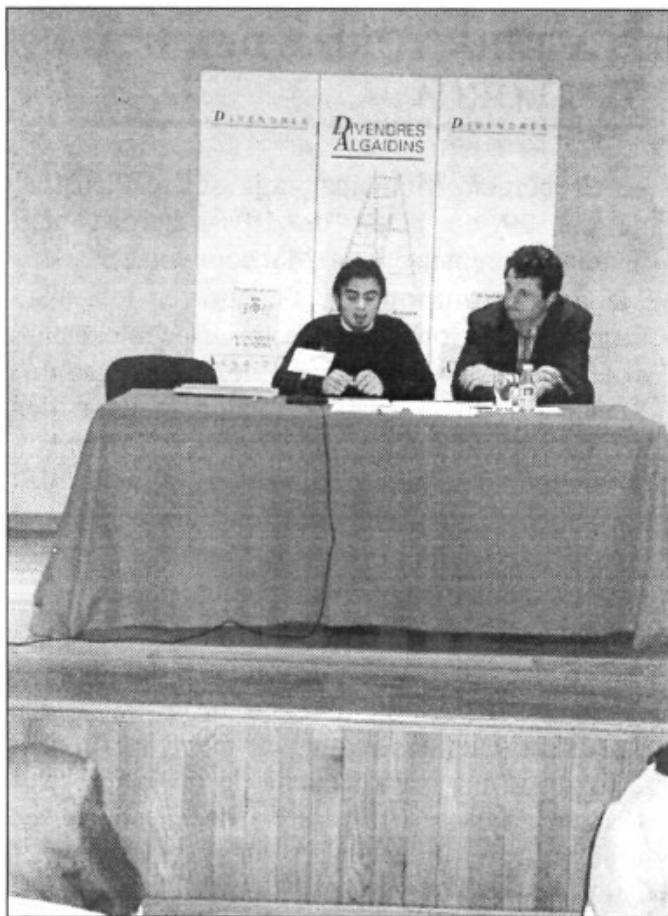
Enguany hem començat un bon any agrícola, pel que fa a les pluges: plou molt i bé, al manco a Algaida. Els albellons ja ragen i els camps estan nets i ben assaonats. Suposam que aviat els pagesos es queixaran que plou massa, perquè sempre es queixen, però els arbres necessiten un parell d'hiverns ben humits.

Però mai plou a gust de tothom. Ens han dit que per Sa Tanqueta hi ha cases que estan cansades de beure, fora tenir set. No es queixen de massa ploure: el que succeeix é que amb les obres del clavegueram les aigües pluvials no troben el lloc adequat per passar..., i entren dins les cases. Ens han dit que anaren al batle per solucionar-ho i els va dir que s'arreglaria (el nostre batle mai té un "no" per ningú). Ara bé, sembla que ja és la tercera vegada que passa això. I la solució no és difícil ni costosa: seria fer un reixat com al Colomer o Sa Plaça o la Creu de Can Vicó; el pou del començament de Sa Tanqueta es beuria gran part de l'aigua que baixa del carrer del seu nom, de S'Aigua, i ja no n'arribaria tanta per allà baix.

Cada any per aquestes dades sentim qualque conversa que ens posa de mal humor: hi ha gent que encara va a parar agafadors o garbells. I lo més fotut és que no són furtius o gent sense escrúpols, ni molt manco. Són persones amb una bona educació, ben vistes per tot el poble, civilitzades..., però passen gust de fer aquesta cacera una vegada o dues cada any. Un que ho criticava durament comentava que l'única cosa que els pot aturar és la por que els agafi la Guàrdia Civil, ja que les multes són feixugues.

UN SORD

NOTICIARI

D'entre els actes que se celebraren durant les passades festes de Sant Honorat en recollim dos. Primerament, la presentació del llibre aplega les obres premiades al Certamen Literari de Castellitx des del 1968 al 1995. El llibre fa el número 3 de la Col·lecció Pere Capellà que edita el nostre Ajuntament i va ser presentat per Gabriel Janer Manila al Saló de Plenaris. I dins els Divendres Algaidins, en Tomeu salas va parlar sobre l'activitat teatral durant la dècada dels 30 al Teatre Parroquial. Segurament el mes que ve podreu llegir aquest parlament en un monogràfic que publicarem.

PLUVIÒMETRE.

Les pluges enguany segueixen constants, no com l'any passat que va començar plovent amb força i després s'estroncà durant mesos i mesos. Pel que fa al mes de gener s'han recollit 85'8 litres.

En canvi l'any natural 1995 va esser molt pobre: segons les dades que ens proporciona l'apotecari Gabriel Martorell es recolliren un total de 415'2 litres, molt pocs. Hi ha hagut anys pitjors, però aquest 95 és dels magres.

L'AJUNTAMENT D'ALGAIDA informa

PLA TERRITORIAL DEL PLA DE MALLORCA

La Corporació Municipal, a la Sessió Plenària de dia 29 de gener de 1996, aprovà per unanimitat remetre a la Mancomunitat Pla de Mallorca un informe on s'exposaven tota una sèrie de qüestions que afecten específicament al terme d'Algaida: variants de la carretera de Manacor i de la Inca-Llucmajor; polígon de serveis, planejament específic per a Randa; sol·licitud d'actuació intensa a la zona de Castelltix tenint en compte l'eix històric, paisajístic i cultural Algaida-Castelltix-Randa-Cura; excessiva fragmentació de la zonificació a sol no urbanitzable; previsions de normativa per poder adaptar els nostres restaurants i altres activitats a les necessitats tècniques de l'activitat que desenvolupen; preveure zones d'expansió urbana als nuclis de població, etc. així com tota una altra sèrie de qüestions de caràcter general les quals s'intenten consensuar entre tots els pobles.

PLA D'EQUIPAMENTS ESPORTIUS

L'Ajuntament d'Algaida ha demanat al Consell Insular de Mallorca que inclogui dins el *Pla d'Equipaments Esportius* la instal·lació d'un nou dispositiu d'aigua freda i calenta als vestidors del camp municipal des Porrassar. Així mateix també s'ha demanat que es tenguin en compte dins l'esmentat Pla la dotació d'unes noves banquetes pels equips de futbol.

VII RUA D'ALGAIDA 1996

Dissabte, 17 de febrer de 1996

Concurs de Comparses

BASES

Amb motiu de la celebració de la VII Rua d'Algaida 1976, que tindrà lloc dissabte dia 17 de febrer a les 17'00 hores, s'organitza el Concurs de Comparses.

1. S'entendrà que un grup de disfressats formen una comparsa quan aquest tenguin un mínim de cinc (5) components.
2. Totes les comparses que duguin una carrossa relacionada amb el tema del seu disfràs, tendran un premi complementari.
3. Les comparses han d'assenyalar a l'hora de la inscripció el títol d'una cançó (que pot estar relacionada amb el tema del disfràs) que es posarà en el moment d'anar a recollir el premi. Les comparses, si volen, poden preparar una escenificació de la cançó o una coreografia.

PREMIS

Cada comparsa, pel fet de participar, tindrà un premi en efectiu de 5.000 pessetes. Les comparses que superin el nombre mínim de components veuran augmentat el seu premi. Així, també, les comparses que duguin una carrossa. S'estableixen els següents premis especials:

1. Premi a la millor comparsa.
2. Premi a la millor carrossa.
3. Premi a la millor coreografia o escenificació de la cançó triada.

INSCRIPCIÓ

A la inscripció s'ha de detallar:

1. El nom de la comparsa. 2. El tema del disfrés. 3. El nombre exacte de components. 4. Si la comparsa anirà acompanyada d'una carrossa. 5. El nom de la cançó escollida per a la entrega de premis. 6. Si escenificaran o ballaran la cançó escollida. 7. Nom i número de telèfon de la persona que figuri com a responsable.

TERMINI

Fins dimecres dia 14 de febrer a les 14 hores.

LLOC

Oficines Municipals de la Casa de la Vila (C/ del Rei, 8. Tel: 12 50 76)

PROGRAMA

Dissabte, 17 de febrer.

16'30 H. Concentració de les comparses i carrosses al carrer Antoni Maura.

17'30 H. Sortida de la Rua acompanyats de la Banda de Música d'Algaida fent el següent itinerari: Cavallers, Plaça, Aigua, Roca, Unió, Amargura, Migdia, Sant Joan i Plaça.

18'30 H. Entrega de premis del Concurs de Comparses. Presentarà Titoieta Ràdio, Emissora Municipal d'Algaida.

22'00 H. Festa de disfresses per a tothom. Organitzada per l'Esplai "Burot". Al celler del carrer de la Victòria núm. 11. Entrada gratuïta.

EDIFICI DELS CAVALLERS

Durant el passat mes de gener s'ha procedit al tancament amb un sistema de panells dels espais de l'ala dreta de l'edifici dels Cavallers per a ús de les entitats i veïns d'Algaida. La intencionalitat que es pretén és, a part de desocupar les dependències de la Casa de la Vila per dedicar-les a serveis municipals, dotar al poble d'una infraestructura que permeti disposar d'uns espais comuns i plurifuncionals. A part dels que es dediquen a entitats concretes, han quedat tota una sèrie de sales (com les d'exposicions i l'aula) que tendran usos diversos. Així, la distribució és la següent:

1r pis: Despatx de la Associació de Persones Majors d'Algaida. Sala d'estar de l'Associació de Persones Majors. Banda de Música d'Algai-

da. Sala d'exposicions.

2n pis: Aula Multiusos. Titoieta Ràdio. Sala d'exposicions.

3r pis: Local del Ràdio Club Algaida.

INTERNET

Les passades festes de Sant Honorat es va inaugurar a la Biblioteca Municipal la connexió experimental a la xarxa Internet. Des de llavors nombrosos han estat els algaidins i gent de fora poble que s'han passat per la Biblioteca per informar-se i comprovar-ne les possibilitats. Així mateix, tenim ja en funcionament el correu electrònic (que mitjançant l'ordinador permet comunicar-se amb altres usuaris connectats a la xarxa Internet). L'adreça de la Biblioteca del correu electrònic és:

Algaida@lander.es

Esperam el vostre missatge.

DIVENDRES ALGAIDINS

Continuant amb el Cicle de Conferències i Taules Rodones *Divendres Algaidins*, el proper divendres 16 de febrer Gabriel Janer Manila impartirà la conferència *La ficció literària: glosadors, comedians i escriptors*. L'acte tindrà lloc a l'Auditori de l'Edifici dels Cavallers a les 21'30 hores.

ANUNCIS

Cadagua.

Durant el mes de febrer, els dies 13 i 27, de 9'00 a 13'00 hores, s'atendrà al públic per a qualsevol aclariment en relació als rebuts (reclamacions, pagament de rebuts, etc.) i, també, en relació al servei de Subministrament i Sanejament que s'efectua al Municipi d'Algaida.

Horari Oficines Municipals de la Casa de la Vila.

Des del passat 22 de gener l'horari d'atenció al públic de les Oficines Municipals és el següent:

De dilluns a divendres, de 8'30 a 14'00 hores.

Dissabtes de 9'00 a 13'00 hores.

SABEU **ON** ÉS?

La fotografia d'avui podria semblar un coll de cisterna, d'aljub o d'un pou; en aquest cas és un aljub antiquíssim, situat vora un vell camí i prop del límit de terme per la part de tramuntana. Té més de 200 tones de cabuda i un enginyós sistema per a distribuir l'aigua a les piques d'abeurar. Quan el netejaren, ara deu fer uns 42 anys, tragueren del fons 14 pams de sediment i fang.

El diccionari ens defineix l'aljub de la següent manera: "Depòsit quadrangular o rectangular, ample i de fondària variable, excavat en la terra, revestit interiorment de marès o pedres i tapat de volta, que serveix per recollir en el camp l'aigua de pluja que corre per en terra". Etimològicament aquesta paraula prové de l'àrab *al-gubb*, que vol dir "el pou".

Topònim: "Cap d'Aljub", cap situat a la costa alacantina entre Santa Pola i Guardamar, molt prop dels límits lingüístics de l'idioma català

Altres aljubs de les mateixes característiques que el protagonista d'avui, encara que de distinta tipologia, són: un que n'hi ha davant s'Hostal d'en Mateu i un altre, ja desaparegut, que es féu malbé quan eixamplaren la carretera de Manacor, situat just davant s'Hostal de Can Fideu.

Aljub d'es Lleters: Es troba emplaçat també a la carretera de Manacor, vora la rotonda nova de Son Ferriol, on, segons contenen males llengües, s'hi aturaven els lleters que en temps primer subministraven la llet a Ciutat, per igualar el seu producte i augmentar-ne els beneficis.

Cançó:

D'aquesta aigo regalada
¿me'n vols dar un poalet
per donar a s'estimada
quan tindrà set?

Pista: Es troba situat entre dues possessions que fins a les acaballes del segle passat restaren unificades. Segons fonts orals, aquest aljub fou manat construir per la senyora d'Es Teix per a calmar la set de les guardes d'ovelles transhumants, que els pastors conduïen des del Migjorn fins a la Serra de Tramuntana.

Solució del mes passat: L'espectacular edificació que vos mostrarem és la barraca de So n'Homs, situada dins Liern de Can Joia.

M.F.

AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA D'ALGAIDA

Dels seus companys i amics, en memòria de JOAN JAUME ALOMAR (1964-1995), soci núm.20 de l'Agrupació fotogràfica d'Algaida

LA BOLA DE VIDRE

contes de matinada

AMB LA LLUNA PLENA...

Amb la lluna plena i la butxaca buida en Pau anava caminant. Pensava que quan tingués diners faria això, això i això...(!) Es trobaria al cel!

Fantasies que mai, pensava, no es farien realitat.

Quan anava a cobrar la primitiva, el cap li feia voltes. Es preguntava què li havia passat (?).

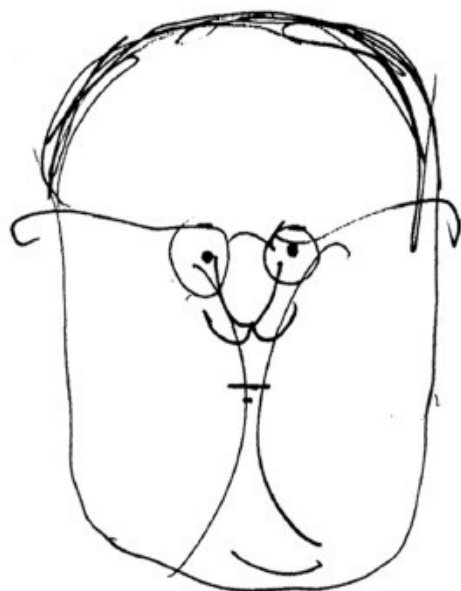
Amb la butxaca plena, se li va buidar la lluna, i el cel ja no era cel.

GALERIA DE PERSONATGES IL·LUSTRES

CONGRÉS CUL TURAL

NOTES D'ART

**INTERIORITATS, CATALINA MARTORELL,
MOLÍ den XINA, Sant Honorat 1996**

Amic naufrag, amiga navegant, que heu arribat a l'illa del molí, una advertència: si escoltau torbadors cants de sirenes -i per això només caldrà que us espoleu l'enteniment- donau-los dolçament la mà, a les sirenes, que aquestes no us volen mal. Potser us enamorarà la sirena que ja no veu l'espiral de la vida, perquè té ganes d'eternitzar-vos-la, la vida. O potser sereu seduïts per aquesta altra sirena, d'ulls vigorosos i boca emboirada, que transforma la seva testa dual -el dos, símbol de la divisió i de la mort- en set efluvis de vida material i divina.

Després de les sirenes vendran a cercar-vos els peixos, perquè els ajudeu a rompre les xarxes de la comunicació. Si ens perdem dins l'embalum del conjunt, els peixos, mestres en l'art d'ensenyar criatures toques, fan un zoom que ridiculitza la informàtica -i també tots aquells que creuen que només els ordinadors saben fer ous de dos vermells.

Quan, xops d'aigua argentada, entreu a la cova del pirata d'Altamira, només hi veureu els dits, que us convidaran a jugar amb el io-io de la vida. O a botar-la com si fos una corda; els jocs ancestrals us serviran per distendre-la: "A la una bota la mula, a les dues un plat d'ametles crues,..."

Tres vasos -tres, el nombre de l'harmonia perfecta- us convidaran a beure la poció màgica que no us farà invencibles, sinó participants de la dansa dels peixos i de les aus, i del sol, que és tant com dir de la saviesa i de la tradició.

I finalment -si és que heu fet cas de l'ordre proposat per aquest escrit, ordre que és, com a mínim, tan indiscutible com el Barça i la política- finalment dic, i abans de brufar l'esdeveniment com pertoca, uns peixos, només suggerits, malden per obrir-se pas dins un món que, si el mirau bé, no és tan rebec com sembla. Molts anys.

Miquel Serra

De darrere sa roca a damunt sa roca

Si una manifestació de la intel·ligència és la capacitat de decidir, la mostra de na Catalina és intel·ligent. Ha decidit asseure's damunt sa roca.

Criteris estètics a part, la valoració la faig per la vitalitat i vibració de les formes, per l'espai que em deixa per construir la meua sensació i per servir-me de punt de reflexió.

Formes d'una illa dins d'una illa, d'un món dins d'un món, que han fixat un centre. Des d'aquest lloc intern es produeix l'expressió. Un crit que es torna paraula i que ens diu que no pots ésser planetari si no tens arrels.

L'expressió "plàstica" dona permanència als llenguatges de l'esperit, la qual cosa ens facilita un flux d'intuïcions pel senzill fet de mirar. Aquesta aportació és el que més hem d'agrar a na Catalina.

VAT

el racó de la glosa

OH DIGNE CAMP ALGAIDÍ

Oh digne camp algaidí,
que n'ets de desgraciat,
molta gent t'ha abandonat.
A quin punt has arribat
que ningú vol anar-hi.

Tu que eres un jardí
que a tothom conquistaves
perquè de tot i molt daves
per poder anar a collir.

Era digne contemplar
aquell guapo ametler
a dins es mes de febrer
quan ell tot florit està;
el seu blancor fa inspirar
a sa persona que el mira
perquè cosa més garrida
és ver no se pot trobar.

L'aire tot purificat
sa persona allà respira,
viu alegre perquè admira
s'obra del gran Creador;
mos honrà amb tot amor

perquè de tot disfrutàssem
i en vida mos estimàssem:
això era sa intenció.

Ses circumstàncies han duit
que tothom l'ha abandonat
fugint a sa gran ciutat
per poder viure millor.
Ja queda poc conrador
avui pel camp treballar
abandonat quedarà
si no es troba solució.

Quatre vellets només queden
avui pel camp treballar,
volen sa vida acabar
allà mateix on nasqueren;
un dia es poder perderen
quan sa guerra s'acabà
i les varen condemnar
a sa miseri que tenen.

Per què és que tots me deixau
i fugiu de foravila?

Vos he dat tota sa vida
ses matèries que menjau,
voltros vos equivocau
en deixar-me abandonada,
plorareu qualche vegada
per pa ni carn no tenir,
a mi tornareu venir,
això és cosa assegurada.

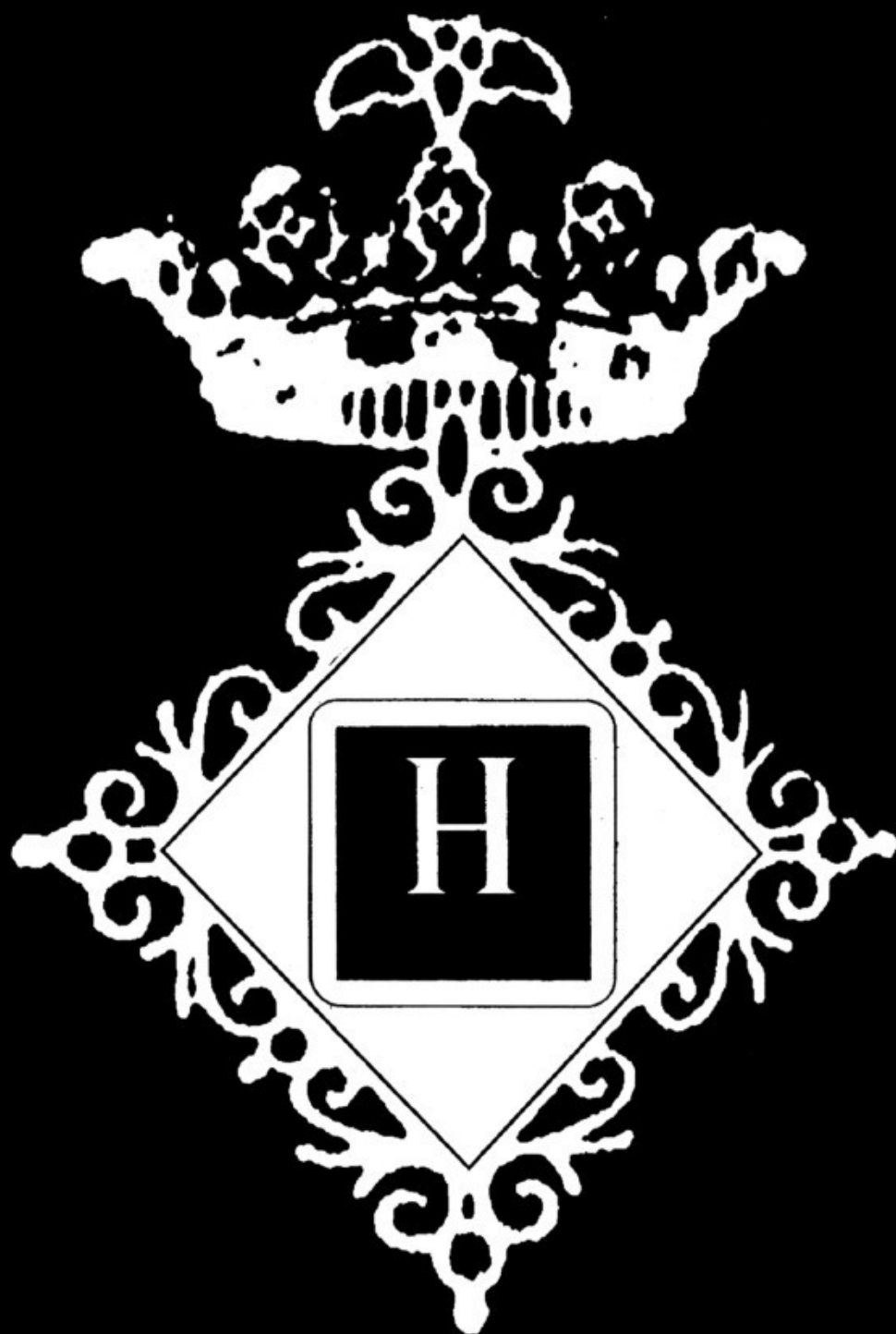
Sa nova moda que ha entrada
és voler-se divertir,
música forta sentir
de forma desmesurada
i molta gent s'ha drogada
per tenir inspiracions.
Això són situacions
de gent deshumanitzada.

Climent Garau

*Per Sant Lluç cullen ses nesples,
molts de pics no en queda cap,
jo no hi havia pensat
en lo poc que sé des glosat
a donar ses bones festes.*

*En parlar de mi no ric,
tant dic negre com dic blanc
fa més de vint-i-tres anys
que a Sa Tanqueta estic.
Me sent com a tanquetera,
amiga amb tot es carrer,
algun dia posaré
en es balcó sa bandera.*
Maria Amengual "Merris"

heràldica popular

*Gran i General Consell Insular
de lo Regne de Mallorca*

H = hotel

el jovent a ES SAIG

Un diumenge horabaixa, ens entaulàrem, a s'acadèmia, en Miquel Ramon Oliver "de Can Bosso" (tècnic industrial, especialitat elèctrica), en Jaume Puigserver "de Binicomprat" (enginyer tècnic en telecomunicacions i equips electrònics) i nosaltres.

Parlàrem, entre altres coses, de la seva experiència com estudiants a fora de Mallorca.

- *Com es senten dos algaidins a una ciutat tan gran com Barcelona?*

M.R.: Un poc desfassats.

J.: Però s'adapten ràpidament.

M.R.: Barcelona, té els seus avantatges; teatre, concerts..., tot el que vulguis. Noltros, però, estàvem a Vilanova, on hi havia molts de mallorquins i, allà, ens sentíem com si a Mallorca.

J.: Era com si fóssim a un altre poble.

M.R.: Encara que el primer any, va ser catastròfic.

- *Com definiríeu aquests anys de independència?*

M.R.: Com he dit abans, el primer any ho vam passar molt malament.

J.: Penseu que vàrem començar a viure a un pis que encara es muntava.

M.R.: A més, mai no havíem fet ni el menjar ni les altres feines domèstiques i, el que influi més de tot, fou la gran dificultat dels estudis.

J.: Érem uns inexperts, vivíem a un pis petit mal organitzat.

M.R.: Jo, vaig arribar a Vilanova amb mon pare i ma mare, vaig quedar tot sol a aquell piset, on no hi havia res, em pensava que agafaria un a depressió!, sobretot, quan vaig veure que la nostra escola era un "cutxitril".

- *Quina relació teníeu amb els estudiant d'allà?*

J.: La gent d'allà és molt simpàtica, com la d'aquí, encara que al principi teníem alguns problemes de comunicació.

M.R.: Sí, no ens entenien, són un poc centralistes amb aquest tema i noltros, com que els enteníem, , jugàvem amb avantatge. (I aquí va intervenir en Miquel Trobat, que va venir a seure amb noltros).

M.T.: Normalment, encara que anàvem a classe tots junts ens fèiem més amb la gent mallorquina.

M.R.: Els nostres amics eren mallorquins.

J.: Amb la gent d'allà que més ens fèiem era amb els que no estudiàvem, sobretot amb la madona del pis. Bé! amb la del segon encara ens coneixíem més perquè ens encaçàvem.

M.R.: Només calàrem foc a la cuina! (es miren i fan una mitja rialla).

J.: No, la cuina no!

M.R.: Bé, havíem fregit les patates, deixàrem l'oli al foc i va prendre.

J.: Però no va dur cap complicació.

M.R.: Va ser una de tantes!

- *I la qüestió de la menja...*

J.: A mi era a qui més m'agradava estar a la cuina.

M.R.: Si, a ell el que no li agradava gens era anar a comprar.

(I aquí M.R. ens mira tot seriós i ens diu...). Realment, és tan important el que vam aprendre a la facultat com al pis.

J.: T'espaviles.

- *Com va ser la vostra tornada després de tant de temps d'independència?*

M.R.: Té avantatges i inconvenients (en Jaume riu), avantatges, et fan moltes feines.

J.: Però com que ara et diuen que ja hi estàs avesat ja no te'n fan ni la meitat, ja no és com abans!

M.R.: Inconvenients: estàs més controlat.

J.: Per allà, els diumenges ningú molesta, i aquí, cada dos per tres tens dinars familiars.

- *"Sa mili", va ser un obstacle laboral?*

M.R.: Sí, si no la tens feta no trobes feina.

(M.T. torna a intervenir)

M.T.: Si ets becarí quan encara estudies i t'ofereixen feina a una empresa no la pots agafar sense tenir la "mili" feta.

J.: A mi me'n varen oferir una de molt bona i no la vaig poder agafar.

M.R.: Si, no pots agafar-la i dir: d'aquí un any tornaré. Així com estan les coses si no tens la "mili" feta...

- *Té relació la vostra feina amb el que heu estudiat?*

M.R.: Jo n'he trobada una i té relació, perquè és d'instal·lacions elèctriques.

J.: La meua no té relació directa, perquè la meua carrera a Mallorca no té gaires sortides. Ets un tècnic i t'utilitzen per comercial.

- *Què trobau d'Algaida?*

M.R.: Hi ha moviment de joves, activitats. Està bé, per ser tan petit trob que els joves es mouen, hi ha grups de música, la radio, es saig, culturalment està ben organitzat.

J.: El que no està ben organitzat són les bicicletes.

- *Què feis durant el temps lliure?*

J.: Partir amb bicicleta. Els dissabtes a vespre sortim i els diumenges dormim perquè hem d'estar en forma pels dilluns.

- *Trobeu què ha canviat molt la vostra infància a la d'ara?*

J.: Ara, van més lliures, però fan el mateix.

M.R.: Als pobles, supòs que no es nota tant la diferència com a les ciutats.

J.: Si, ara tenen ordinadors, videojocs, etc...

M.R.: Als pobles però, encara surten.

- *Què solieu fer?*

M.R.: Sortiem a jugar, no érem mai dins ca nostra.

J.: Ens coneixiem Es Porrassar com la nostra mà.

M.R.: Fèiem barraques i algun cop pegàvem foc.

J.: Fèiem molts d'experiments.

M.R.: Un pic, amb pólvora quasi incendiàrem la sala de can Jaume - això ho podem contar

perquè ja reberes el teu càstig - (en Jaume riu).

J.: Mon pare va agafar la granera i...

M.R.: Fèiem moltes animalades.

J.: Truiàvem molt amb les bicicletes.

M.R.: Un pic vàrem fumar i en Miquel va tornar verd, sa mare, tota preocupada, va telefonar a ma mare, i com que ja sabia la feta, la tranquil·litzar dient-li que només era fum.

- *Voleu remarcar alguna cosa?*

M.R.: La convivència. Penseu que vius amb altres persones i has de compartir moltes de coses amb elles.

- *Però voltros ja vos coneixíeu?*

M.R.: en Jaume i jo si, però estàvem amb un pubil que...

J.: El vam haver de transformar. En Miquel Ramon va arribar dos mesos més tard que jo.

M.R.: Quan jo vaig arribar, hi havia crisi, ells dos ja estaven barallats.

J.: Barallats no!

M.R.: Bé, no vos xerràveu, però a en Toni (el pubil), el vàrem haver de fer canviar perquè no sabia fer res.

Neus Oliver
Magdalena Juan

PREGÓ DE SANT HONORAT 1996

Salutació del Batle;

Bon vespre a tothom, en primer lloc vull agrair-vos l'assistència en aquest acte d'inici de les festes de Sant Honorat, és molt agradable que en un curt espai de temps hàgim tengut l'oportunitat d'escoltar dos algaidins xerrant de temes d'Algaida, ahir era en Tomeu Salas que va parlar d'una determinada època de la nostra història, concretament del teatre i avui tendrem oportunitat d'escoltar en Biel Majoral.

Des del meu punt de vista ha estat i és una persona molt compromesa en la defensa de la llengua catalana i de la cultura i en la defensa també d'una determinada ideologia, de forma de pensar d'esquerres concretada bàsicament a Mallorca i els Països Catalans; de forma coherent, aquest compromís l'ha dut a terme des de diverses perspectives i diversos caires.

És llicenciant en Filologia Romànica, especialitat de Filologia Catalana, és professor de Magisteria de Cultura Popular i Gramàtica Catalana, ha tengut càrrecs d'importància a la Universitat de les Illes Balears, com el de vice-rector. També en el terreny polític ha tengut la seva participació, ja als anys 70 militava en el PSAN, l'any 79 es va presentar pel PSM i va sortir elegit conseller del Consell Insular de Mallorca i del Consell Interinsular; era el 83 que amb les mateixes sigles es va presentar per batle d'Algaida i va obtenir el càrrec de Regidor que va deixar el 1987 i ja a l'any 93 era candidat per ERC a les eleccions Generals.

També tots coneixem la seva activitat en el camp de la música. En Biel Majoral, juntament amb els seus músics, ha passejat la cultura popular per mols d'indrets de la Comunitat Autònoma, de Catalunya i països de l'estranger com França, Suècia... Dins el món de la investigació hem vist com ha fet feina a parcel·les de la nostra cultura i la nostra història d'Algaida, ha fet articles en Es Saig i d'altres publicacions de l'ària dels PPCC.

En Biel és un personatge, també, que s'ha caracteritzat per xerrar clar, i això li ha duit més d'un problema seriós i fins i tot per defensar les seves idees ho ha hagut de fer des de més d'un partit. En definitiva des de l'Ajuntament pensam que és una persona a tenir especialment en compte per Algaida, governi qui governi, ja que a pesar de la seva juventut és un pou de saviesa i d'experiència en molts de temes. És per això que li hem encarregat que obri les festes d'enguany i ja finalment li vull agrair que hagi acceptat aquest encàrrec i és a ell que heu vengut a escoltar i no a mi. Moltes gràcies.

Bon vespre, gràcies Xesc, gràcies batle d'Algaida,

És vera que has fet una passejada per la meua vida, però tampoc no som tan jove, n'he esclovel·lats 45 i un home a aquesta edat ja té records, memòria col·lectiva i ha vist moltes coses. També és vera, per ventura us sorprendrà, que el fet de parlar en el meu poble m'imposa molt de respecte i fa que estigui un poc nerviós, ens coneixem de prop. Avui voldria fer una reflexió sobre què és aquest poble d'Algaida i una immersió en un moment de la seva història. Per això he titulat aquest pregó: viure a Algaida, perquè un dels compromisos més grossos que he fet en la meua vida ha estat, sense cap dubte, viure a Algaida. Això vol dir aixecar-se cada dematí i sentir el rellotge del campanar just a devora, anar i venir, conèixer la gent, els seus problemes, que les primeres persones que saludes són algaidines i les primeres que veus quan surts al carrer. Viure a Algaida vol dir un cert compromís, us puc assegurar que al llarg d'aquesta vida l'he tengut; en Xesc ha dit que vaig ésser regidor d'Algaida, per ventura no ho vaig fer bé, però crec que molta de gent hauria de passar per l'experiència de participar de l'activitat de la política, la cultura, els esports...d'aquest poble.

Sempre he pensat que hi ha tres classes d'algaïdins: els que hi neixen, els que hi viuen i els que se'n foten. Podríeu objectar que també hi ha els que hi vénen, i és ver, els hem de considerar i també hi ha els que la venen. Els qui hi vivim tenim unes preocupacions molt concretes, per exemple pensam i "ara quan estiri la cadena, l'aigua on anirà", mirau que haver de pensar en aquestes coses tan simples; i la cisterna es contaminarà? i si surt al carrer m'endurà un cotxe que passa a tota? Els que vivim a Algaida pensam en les coses quotidianes. Els que no hi viuen tal vegada pensen en coses més serioses, més profundes....potser. Però els que hi vivim agraïm que hagin posat aigua o que ja tenguem clavegueram (no entenem que qualcú hagi posat traves a l'agilització d'aquestes obres). Per a mi, i ho vull dir ben fort, el fet que hi hagi aigües brutes i netes és la satisfacció més grossa que he tenguda.

De vegades ens sentim decebuts i deim , què passa? per què de vegades ens esforçam més a mirar lluny i no a la gent que viu al poble? per exemple com podem explicar que l'Ajuntament gastí més doblers en unes festes si la formació de cada dia pateix (escola de música, esports de base...) Jo els comprenc als polítics, no només volen quedar bé, també volen estirar la gent que viu a fora i feim actes de cara a fora i els més importants han de ser els que hem de viure cada dia. D'una altra casta n'hi ha, les diuen de caps de setmana i festes de guardar. No tenen els mateixos problemes, vénen a llevar-se la verinada de viure a ciutat però ,curiosament, participam de la mateixa activitat política i no cívica i segurament tots votam aquí i no patim les mateixes angoixes. Llavors hi ha els que vénen un parell de vegades cada any i, molt de pics, ho fan només per rebre honors, reclamen reverències perquè se senten superiors i volen lluir els seus avenços mercantils o vénen a cobrar les rendes i més tristement a vendre el patrimoni dels seus pares als forans; en el fons venen el nostre patrimoni.

Tot això passa a un poble cada dia, cada dia hi ha fets marcadament polítics. Viure a Algaida ha de significar projectar el seu futur, lluitar per la seva dignificació, afavorir les activitats de cada dia ,fomentar l'honestedat, lluitar contra la corrupció, lluitar contra la falsedat, sobretot lluitar contra aquells que prediquen allò que no creuen, aquest és el gran mal de la nostra societat, retreim històries antigues, i ens agrada perquè ho hem escoltat -ens ha seduït amb les històries antigues del poble- però no és aquesta la lliçó que han de tenir els nostres joves, han d'aprendre de nosaltres, dels qui ara som aquí, dels qui predicam, dels qui volem tallar davant:

hem d'esser honestos. No pot esser que prediquem allò que no creim. si creim en la cultura l'hem de dignificar, si predicam ecologisme l'hem de practicar i molts de pics no ho feim, si deim que som d'esquerres hem de ser coherents i predicar en l'exemple, no podem estafar els ideals. No podem enganar el jovent.

Vivim uns moments d'incertesa, en els quals la cultura pateix seriosament, tots podem llegir com encara l'any 1996 intenten atemptar contra la nostra cultura, una cultura que ha de ser decidida i ferma, segur que hi atempten perquè ens veuen dèbils, no som capaços de reivindicar-la amb força. Això em fa recordar converses amb persones que insistien que la cultura s'havia de salvar amb dignitat. Si vols salvar cançons, canta-les amb dignitat; si vols salvar les danses, fes-les amb senzillesa, no ho tudis.. i ara record la força amb què ballava els cossiers l'amo en Joan Tiu, feia una dansa femenina però gens amanerada i aquest era el sentit d'esser cossier. La cultura, com tots sabeu és femenina i no efeminada, és la força allò que la salva i per això aquest poble nostre l'ha salvada durant cent, dos-cents, tres-cents....

En podria contar moltes d'anècdotes ja que en un poble hi viu gent molt diversa. Ara bé anit em vull fixar només en una gent: la senzilla, aquella que ha perpetuat la nostra cultura. Fa un temps que vaig escriure unes converses algaidines - que vaig interrompre no per voluntat pròpia sinó per decisió pròpia-; en aquestes converses hi havia gent que en sortia malparada i bàsicament eren els dominadors, els presumptuosos, els que es sentien senyors, i tot això ho he sabut per la gent senzilla. Vull fer homenatge a la gent senzilla perquè és aquesta que m'ha fet conèixer el meu poble. Sobre la vida a Algaida del primer terç de segle només me n'ha parlat la gent senzilla. De jovenot me n'anava a fer vetlades amb en Miquel Batle i cantàvem i contava un fotimer d'històries i jo pensava, que n'és de savi aquest home magretlo, però poca gent l'hi trobava.

És a través d'un altre home senzill que sabem els afers quotidians algaidins dels anys vint. Mestre Llorenç Capellà, Batle, glosador d'una finesa increïble, autor d'unes cançons que són les que ara nosaltres us farem reviure, mirau els anys que fa. En Capellà va morir el més de novembre del 50, i encara avui podreu sentir la vivor de les seves cançons.

Comença la història:

Quan els balls d'aferrat començaren a esser populars a Algaida i a tota Mallorca, i la gent hi anava més que no a altres llocs, una casta de gent definida com beaturia hi va intervenir per evitar sobretot que les al.lotes ballassin. Les Filles de Maria era la principal congregació encarregada de vigilar per la moral; amb la seva organització àmplia untentaven involucrar-hi la majoria de dones i elles amb elles, per esser més ben vistes s'acuaven; així hi havia una Junta formada per sis santes dones que donaven les consignes a les Presidentes de Coro, que vigilaven dotze Ajudantes i aquestes a altres Filles Rasses. L'encarregada General era una monja que li deien sor Querubina; tengué una forta influència des de principis de segle fins devers l'any 20. Si li deien d'una joveneta que hagués assistit a un ball, o solament a mirar, era esborrada automàticament dels Coro de Filles de Maria i el dia de Lluïment, que era el darrer diumenge del mes de Maig, no podia anar a la processó de gala que feien. Quina organització paramilitar més perfecta! Mestre Llorenç no deixà passar per malla aquesta mena d'inquisició i posà lletra a una melodia de moda. Hi havia beates que s'ho pensaven esser santes. Vull contar un fet i ho faré amb noms: Una dona de família bona, d'Algaida, donya Llúcia era tan bona dona que tothom es pensava que la farien santa - imaginau-vos una santa Algaidina!- Bé un dia, l'any 36, va dir a madò Catalina Blanca:

- Que bé, que estarem de bé, ara maten tots els dolents!

- I qui són els dolents, els que moren o els que maten. Va contestar aquella dona amb tota la força.

Quina mostra d'intel.ligència d'aquesta gent que quasi sempre passa desapercebuda.

Venga la cançó:

Sor Querubina plorava
 quan feia oració
 de veure es seu esquadró
 des Coro que s'esborrava.
 Hi va anar una fadrina
 tota vestida de dol:
 es meu cor no té consol,
 va dir a sor Querubina.
 Seràs salvada si et 'gües
 i no tornes a ballar.
 L'endemà hi va tornar
 i va fer quaranta rudes.

Sabem com es divertia la gent, i el temps ha demostrat que tota aquesta repressió era una beneitura, que tenia el ball de pecaminós! Hem cregut tentes de beneitures. Per Algaida passava gent que sabia cançons, les cantaven, aquí rectificaven les lletres i contaven històries més properes. L'any 1917 es popularitza una cançó d'una cupletista molt famosa que es deia Pilar Alonso. Segurament els cecs la devien escampar - pensau que la primera gramola que hi hagué al poble la dugué l'amo en Tià Piula, l'any 20-. El nostre glosador en va fer una versió dedicada al seu germà per les serenades de les verges. Les caramelles:

Era en divendres que estels brillaven
 mentres cantaven quate betzols
 amb ses paneres molts esperaven,
 de pasta aquells foradats bunyols.
 Quan el meu novio veig que s'enfila
 per sa finestra des meu corral:
 es doblegava just una anguila,
 pobre Perico: te faràs mal.
 Jo que escoltava des del balcó
 les dolces notes de la cançó.
 ai no!
 Per tu, tan sols per tu. verge estimada,
 te duc això, te duc això,
 per tastar-ho.
 Perico ja que has fet sa bunyolada
 no són bunyols, que em dus, idò:
 un xuclador.
 Millor!

Continuam passejant pel poble. Quina activitat comercial hi havia? Hem vist com es divertien, com s'organitzaven lúdicament, de fet com era la seva activitat cívico-social. I el negoci? També gràcies a una cançó sabem l'activitat del món del transport. L'any 1921 un grup d'homes forts de la vila decidiren muntar una societat i compraren un camion que havia servit per tragar morts a la primera guerra mundial. La cosa es va complicar quan la societat va fer fallida i no tornaren els dobbers als accionistes -qualque família hi havia dipositat fins a quatre-centes pessetes-. Pensau que els responsables havien o ocupaven carrecs públics. A la cançó surten els noms, però no els esmentaré encara que heu de saber que el camion va

atropellar un home -el sord Massoles, el primer accident de circulació que tenim documentat al poble- i la cosa encara es va complicar més. El nostre fisconador va immortalitzar aquest fet:

Qui està avorrit que es pengi
que avui són dobbers.
Es camion d'Algaida
diu que està, diu que està empegueït
perquè, en entrar dins Palma,
tothom l'apunta amb so dit.
va'l-t'aci't, va'l-t'aci't en es quebrat.
Jo que hi tenia posat
es pocs dobbers que tenia
i ara amb una picardia
diu que ha quebrat, diu que ha quebrat.
Més de quinze mil pessetes
diu que té de perjudici,

i ara 'maga es benefici
fent es paper d'en manetes
Si m'haguessin registrat
pes govern amb escriptura,
és ben segur per ventura
dobber cap n'hagués tocat.
Diu: si me voleu citar,
ara xerra d'apurat,
es pocs dobbers que ha guanyat,
es misser s'ho menjarà.

Fa calor. Com que les societats no anaven bé, molta gent va haver d'agafar els atapins cap a Amèrica, la majoria a Cuba, intentaven fer fortuna, encara que els que quedaven aquí també ho intentaven. En Capellà no hi va anar -només va viatjar una vegada a Barcelona per veure boxejar n'Uzcudun- però reparava meam qui hi anava, i amb tant de moviment va fer aquestes cançons, els temes són de banyes, crítica social....

Ja se'n van, ja se'n van es havaneros
i Déu sap quan tornaran.
Ses fadrines quedaran totes soles
que riurem, que riurem.
aniran a plaça
a cercar pollos
però pimpollos
no en trobaran.
I amb so cor negre,
pitjor que pega
se mouran brega
per un casat.
cada mes se'n van una quarentena
i sense homos quedarem:
es amos quedaran sense missatges,
que riurem, que riurem, que riurem!
Hauran d'aprendre
de treballar,
de suar es pa,
dar més dobbers;
no faran bossa
buida ni plena,
damunt s'esquena
des jornalers.
Cada mes se'n van una quarentena
i sense homos quedarem;

es amos quedaran sense missatges,
que riurem, que riurem, que riurem!
Tornaran rojos,
beuran lleixiu,
fideus amb aigua
llacor no gens;
això és sa vida
que han establida
es sinvergüenses
des nostro temps.

Tots es homos qui va a l'Havana
a tallar sa canya
i envien dobbers;
los disfruta sa seva femella
que de s'hora aquella
no ha fet res més.
sa llei de déu no permet
que peguem es bots tan llargs,
sabreu que es qui los envien
són víctimes des moscards.
S'altre dia una dona casada
de s'homo es queixava
perquè s'embarcà.
Dins pocs mesos li girà cent duros
sortí des apuros
contenta quedà.

De llavors ençà sempre ha dit:
 benhaja tenir-lo enfora,
 perquè trob amb sos dobbers
 lo que vull qualsevol hora.
 Adios quan se'n van a l'Havana,
 amb veu soberana
 murmulen baixet.

En venir no faltaran dallones
 que per fer són bones
 mànecs de trinxet.
 S'hauran de comprar un capell,
 amb un motlo fet a posta,
 que sigui com un garbell
 i encara veuran sa closca.

Allò que no ens podem imaginar és com vivien aquests emigrants per tal d'estalviar quatre pessetes per poder continuar vivint i treballant aquesta terra. És això, aquest esperit irònic, combatiu, il·lusionat que ha fet que aquestes cançons es conseassin i que les puguem enllaçar perfectament amb cançons fetes fa quatre dies. No vull acabar sense recordar l'amic i gran poeta Guillem d'Efak que pocs dies abans de morir va fer aquesta lletra perquè en Majoral hi posí música. "Fes-te enfora becadeta, que no és hora de dormir" i continua encoratjant-nos en la lluita per recobrar la nostra sensibilitat i dignitat. En Majoral no en sap gaire de posar música però té uns amics que són uns músics excel·lents i vull aprofitar aquest acte per fer-los gartitud: En Vicenç, un valencià de Mallorca; n'Andreu, un llucmajorer que tresca per Algaida; Na Maria Francisca, que es posa nerviosa però li agrada; en Joan, que es baralla tranquil amb aquests instruments tan grossos; en Biel Torres, mestre de músics i finesa dels sons i en Delfi a qui vull manifestar el meu homenatge i gartitud per haver-me acompanyat durant més de quinze anys i haver sabut servir la nostra amistat, hem corregut molt de món plegats per explicar que a Mallorca cantam, cosa que no és res de l'altre món ja que temps enrere tothom cantava. Gràcies.

Sí, perdonau. Havia deixat una cançó ben algaidina, com no n'hi ha d'altra. Avui, dia tretze de gener fa 86 anys que va morir na Margalida Servera, tenia 16 anys, segurament va tenir un accident. Era a Bàltx a plegar oliva. La mort d'aquesta jornalera va commocionar la vila i un altre glosador algaidí, en Memes -Bartomeu Montserrat i Mudoí- li va fer un trobo per encàrrec d'en Sebastià Company -l'estimat de la joveneta- li va pagar dotze pessetes, tota una fortuna. D'aquesta manera el sentiment senzill torna esser el sentiment de la Memòria Col·lectiva. Per molts d'anys.

L'amo de Bàltx m'envia,
 missatges i jornalers
 sa madona i los demés
 tota la gent que hi havia.....

Faig promesa ferma que en un altre article explicaré aquesta tragèdia.

Biel Majoral

Les nostres plantes

l'esparaguera

Diuen que l'espareguera
n'és un espàrec quan neix
i, si no el cuiden, tant creix,
que neix mascle i mor femella

El **Cançoner Popular** serveix per presentar la planta d'aquest mes: l'esparreguera o espareguera, típica planta de la Mediterrània, originària d'Egipte. Cultivada pels egipcis, és introduïda a Europa pels grecs, i durant l'ocupació romana arriba a la península Ibèrica.

Aquest arbust perenne és una angiosperma monocotiledònia, de la família de les asparagòides. A més de l'esparreguera comuna, cultivada, (*Asparagus officinalis*), a Mallorca trobam tres espècies més: l'espareguera vera (*Asparagus stipularis*), l'espareguera d'ombra (*Asparagus acutifolius*) i l'esparaguera de gat (*Asparagus albus*). Una altra espècie que pertany a aquesta família, d'un altre gènere, però molt coneguda, és el brusc (*Ruscus aculeatus*) i el seu fruit vermell és la cirera de Betlem o de Pastor.

Asparagus officinalis
(Diccionari Català-Valencià-Balear)

Asparagus acutifolius
(Diccionari Català-Valencià-Balear)

Asparagus albus
(Moner, Antoni.-Plantes de les Balears)

L'esparaguera d'ombra té les fulles molt petites, membrenoses i blanquetes. Les seves flors són petites, solitàries o de dues en dues, d'un groc verdós, presenten sis fulletes i sis estams, el seu fruit és una baia negra, de la grandària d'un pèsol. Però la característica principal d'aquestes espècies és la formació de cladodis, en aquest cas cilíndrics o linears que es converteixen en espines, algunes espècies són llargues i temibles (*A. stipularis*). Aquestes formacions, sovint, es confonen amb les fulles.

L'esparaguera de gat és un arbust molt espinós i amb les tiges fent ziga-zaga. De l'axilla de les espines surten feixos de branquetes de creixemnet limitat, blanques i caduques. Els seus fruits són molt semblants als anteriors. Es troba a les illes Balears i, amb menys freqüència al País Valencià. No es troba al Principat.

Les tiges d'aquestes espècies tenen una estructura i una morfologia especial, els rizomes. Aquests són tiges de llargada i gruix variable, que creixen horitzontalment a profunditats diverses. D'aquests rizomes cada any creixen tiges aèries, que quan són joves són molt apreciades, els espàrrecs o espàrecs. Aquí els més apreciats són els de l'aspareguera d'ombra.

Els espàrecs són rics en aminoàcids, asparagina i tirosina, a

més d'altres substàncies: sucre, vanilina, nitrògen i sofre, etc. Les puntes crues contenen vitamina C.

Com s'ha exposat abans, els espàrecs són coneguts des de l'antiguetat i també per les seves propietats diurètiques. A més són indicats contra el mal de ronyons, la ciàtica i el mal de queixal.

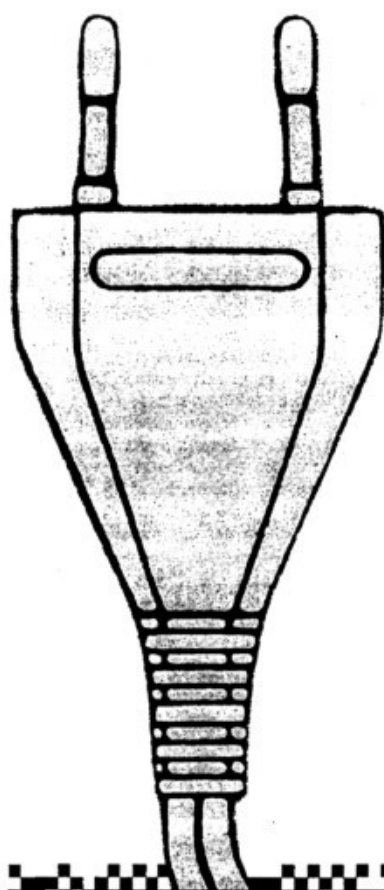
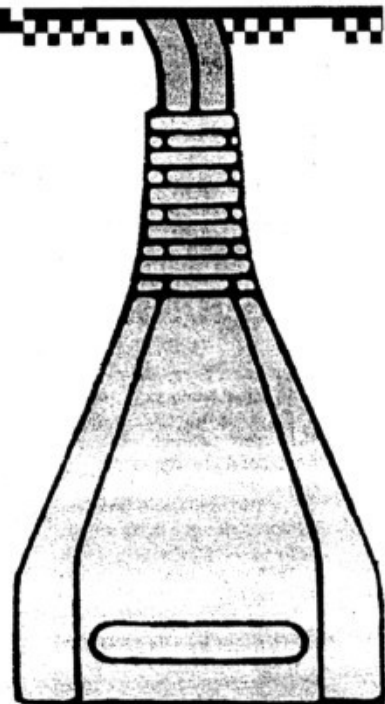
Els espàrecs joves són molt apreciats, a tota la regió mediterrània, per les seves qualitats culinàries. A començament de març i durant la primavera es recullen els espàrecs, quan encara no arriben als 30 cm, quan encara no han començat a lignificar-se i ramificar-se. Es preparen lleugerament bollits i la truita amb espàrecs és un dels plats més considerats.

Els espàrecs s'han utilitzat com a cosmètics i afrodisíacs i les seves llavors s'an emprat com a substitut del cafè.

Uns dels llibres emprats (*La Guía de INCAFO de las plantas útiles i venenosas de la península Ibérica y las Baleares*) per fer aquesta petita referència sobre les esparagueres, conta, com a anèctota el fet de vendre, els nins, manats d'espàrecs a les carreteres, sobretot del Màrroc. Imatge que aquí, no ens és gens llunyana.

Jaume Jaume i Oliver

CONNEXIÓ IMMINENT A PARTIR DEL MES DE FEBRER

Titoieta Ràdio
tornarà a emetre
de bell nou
d'aquí a poc
temps.
Ho farem des
dels novíssims
estudis de
l'edifici municipal
dels cavallers.

TITOIETA RÀDIO 108.0 FM EMISSORA MUNICIPAL D'ALGAIDA
EDIFICI DELS CAVALLERS/Carrer dels Cavallers, núm. 24
07210 ALGAIDA Telèfon 971/12 53 35 Fax 971/12 50 44

Jutipiri

Revista del Cor, la Melsa i el Fetge

Número: 1- Any III- Febrer 1996

JA HI TORNAM ESSER!!!

El retorn de Jutipiri: opinions i salutacions del protagonistes

L'APERITIU: EL DIRECTOR US SALUDA

Carles Sol. (Ansonpedrojota) "Com una au fènix que reneix de les seves pròpies cendres, reemprenem una nova singladura armats del convenciment que la feina ben feta no té fronteres ni en tindrà mai per molt que dolgui als simples d'esperit. Tot l'equip tenim la seguretat que si no fos per aquesta revista hi hauria tota una sèrie de personatges cabdals de la història d'Algaida que mai no haurien existit. Què seria de na Magdalena Poal i Calç? Sabríeu qui és la marquesa Miraqueereslindaquepreciosaeres? I na Magdalena Miraqueefaig? A més, des de la publicació del darrer número de Jutipiri el món, la nostra societat, la cojuntura socio-econòmica, ha sofert un gran canvi i estam segurs que és gràcies a la pressió psico-sòcio-política que es va fer des de les pàgines de la nostra revista. Ho demostra, per exemple, l'elevat nombre d'objectors de consciència que s'han declarat als darrers anys i, qui posa en dubte que el clavegueram i la xarxa d'aigües netes és conseqüència de les nostres reiterades investigacions? i, també, com no creure que el redescobriments dels usos no quotidians del denostat turmix com a jugueta sexual no ha estat gràcies a Jutipiri. Per això una altra vegada us convidam a fruit del raconet que, a partir d'aquest mes, la revista Es Saig ens ha llogat a molt bon preu. Estam segurs que, si voleu, us hi

topareu allò que heu cercat tota la vida i encara no heu trobat.

EL CUINAT: L'ALEGRIA DE NA MAGDALENA POAL I CALÇ

Magdalena Poal i Calç. (Presidenta del Congrés Internacional de Dones Emblanquinadores). A vatua el món! I sabeu qui m'hi heu fet de contenta! No m'ho esperava mai que sa Jutipiri tornàs sortir. S'única cosa que puc dir és que jo des de fa més de vint-i-cin anys que la compr cada setmana. I saps que m'agraden, a vatua el món! "ses" reportatges en colors de ses cases de ses estrelles. Per cert, vull aprofitar per donar-vos es molts d'anys. He sabut, perquè s'altre dia la vaig llegir a ca sa pentinadora, que és sa meva cunyada, casada amb so meu germà petit, que vàreu fer es 50 anys. Talment jo, que l'any qui ve faré ses noccs d'or amb so gorà des meu homo.

POSTRES ESQUISITES, DELICIOSES

Marquesa Miraqueereslindaquepreciosaeres. (Marquesa). Salutacions des del vaixell *Porelamordeunamujer*. Molts d'anys, enhorabona, i molta sort en aquesta aventura de Jutipiri. Hem ancorat a Marbella. Fa molta calor però per ventura plourà.

PROPOSICIONS EN COS I ÀNIMA

Magdalena Fària.

Ella t'ho Fària.

Magdalena Montecristo.

Més calenta que un "Mistro".

Magdalena Set.*"Fumando espero al hombre que
más quiero".*

Totes us esperam a

la Casa de l'Havana.

C/ Fortuna, 20. Ligth (Oregon)

*I recordau que fumar és perjudicial
per a la salut.*

Es lloga contador d'acudits
per animar només batiaments,
comunions i noces de diamant.
Preus econòmics. Descomptes
a famílies nombroses. Tf.
123456789. (Quina gràcia).
Demanau per n'Hug.

Telefón de n'Esperança. No
passis pena, t'animaré de bon
de veres. Visa. American Ex-
pres. Mastercard.

Partit polític d'àmbit estatal cercant personatges amb
mestres per posar-los a les llistes. Imprescindible
esser carismàtics, que calguin simpàtics a la gent.
Que els entenguin quan xarria. I que prodiguin el
que se creuen. Ref.: 2x-5. Tel.: 002. Demanau
per Jaci.

Perduda lletra de congó dins l'autocar de línia de
Palma a Algaida i viceversa. El passat dijous, quan
vaig esser a can Gordicla, vaig haver de començar a
fer no-no-no-no-na. I això que la cantava des de sa
Casa Blanca. Es gratificarà. Respon per Bimbó
Ref: 3x-5.

BATICOR**Notícies del Cor**

Tup-Tup!!!. Inagurat el Congrés Inter-
racional de Dones Emblanquinadores del
mes de Febrer sota el lema: Repersussions
de la trama dels Gal dins el sector socio-
econòmic de les Emblanquinadores. La seva
presidenta, na Magdalena Poal i Calç va
dirigir unes fortes paraules als assistents en
el discurs d'obertura: "Sabeu què vos dic, a
vatua el món! que ja n'hi ha prou
d'ingerències polítiques dins es nostro que-
fer diari. Això no mos pot dur a res de bo". I
després comentà que a ca seva, de tota la
vida, havien usat el sabó Heno de Pravia de
la casa Gal i que no havia passat res mai i
que s'havia posat molt contenta de saber
que "Heno" era com a civada encara que
mai s'havia pensat que el gra pogués fer
aquella olor.

Tup-Tup!!! El passat cap de setmana
s'inagurà el cicle de bauxes que, amb el nou
genèric de Dissabtes Gatons, es perllongarà
a la nostra localitat fins al proper mes de
setembre. El cicle, organitzat per
l'Associació C.O.P.A., tindrà lloc tots els
dissabtes als cafès, tavernes i bars de la vila.

L'acte d'obertura consistí amb una con-
ferència del president de la C.O.P.A, Hono-
rat Taverner, que disertà durant quatre ho-
res i mitja sobre la mesura exacta que ha
tenir una copa de suc. Va esser un èxit de
participació.

Tup-Tup!!!. La marquesa Miraqueeres-
lindaque preciosaeres ha estrenat vaixell. El
iot de 16 metres d'eslora ha estat batiat amb
el nom de *Porelamordeunamujer* ja que la
marquesa ha estat tota la vida una gran
admiradora de Dani Daniel. Tenir un
vaixell era la seva gran il·lusió i no ha estat
feliç fins que ho ha aconseguit gràcies als
cupons d'Starlux que feia deu anys que
col·leccionava. "És increïble, però, amb els
parxes de biodramina només he vomitat tres
vegades abans d'arribar a Marbella", ha
declarat entre arcades.

Tup-Tup!!! Per sortir a aquesta pàgina
només us heu de posar en contacte amb el
Gabinet Mèdic de Xefardejos. Ja us farem
arribar les tarifes al vostre domicili.

Una sala gran. Massa gran. Hi fa fred. Unes dones colguen el foc dins el brasser. Altres, mig aixencades, escalfen el sopar. La camilla enmig de la cambra. Les faldetes, arregussades, com esperen que arribi el braser que ompli el forat amb el seu volum. El caliu, espireja mig tapat de cendres i deixa anar una olor característica que umpl les dones de desig. **DONES DE LA VIDA.** Totes t'esperen. Vine.

CANVIARIA FOTOS DE N'ADAMO I DE ROMINA I N'ALBANO PER CROMOS DELS XICLEIS "NIÑA" D'UN TEMPS. TELEFONAU AL 12340987. DEMANAU PER NA "FELICIDAD".

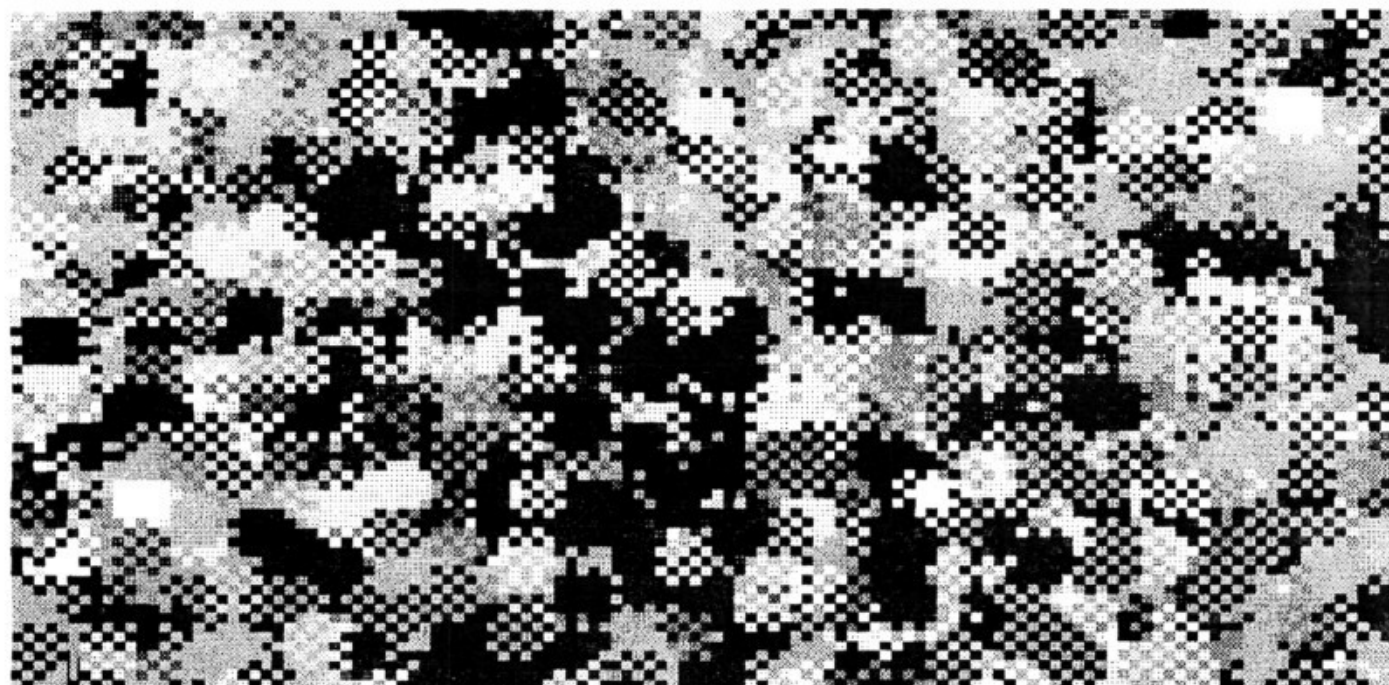
El restaurant del Parlament d'Escoeca ven a bon preu 97 caixes de palo Túmel. Darrerament no té molta sortida.

No oblideu enviar els vostres avisos a Jutipiri. Us farem arribar la tarifa de preus al vostre domicili.

Jutipiri a l'Internet

Us comunicam, caríssims lectors, que pròximament inaugurarem una pàgina al correu electrònic de l'Internet. La nostra adreça és la següent:

Uep-Uep-Uep//
Jutipiri@ganyota.cat

Estupendíssim regal de Jutipiri

*****IMATGE EN TRES DIMENSIONS*****

Per poder veure aquesta imatge, us heu de posar la revista davant la vista just a tocar del nas com si miràssiu a través d'ella i, a poc a poc, l'heu d'allunya a la cara fora enfocar en cap moment la visió. Si ho feis així veureu una magnífica imatge en tres dimensions que us sorprendrà gratament.

Concurs: Regalam un exòtic viatge a Ca'n Cun a tots els lectors i lectores que encertin la imatge en tres dimensions. La solució i el nom dels guanyadors en el proper número de Jutipiri.

J u t i p i r i

Secció fictícia d'ES SAIG

La dirigeix
Carles Sol

Hi col·laboren
Albert Siquesi

Gabinet Mèdic de Xefardejos
Magdalena Corason
Benet Alegre

Magdalena Miraquefaig

I tot un potetíssim equip de redacció.

Revista Jutipiri

Editada per La Ganyota Edicions

Impresa per Impremta Sa Carussa

PINA

Començam aquest mes, el més curt de l'any, amb molta d'humitat i saó abundant. La darrera setmana del passat mes de gener a Pina han caigut més d'una cinquantena de litres; això ha fet que el torrent hagi anat a casi tres quarts parts de ple d'aigua. Les síquies corren de valent i per devers Son Mesquida per més de dins una finca corr l'aigua i alguns albellons han esclatat. Això ha fet que el camp i el paisatge, sobretot dels baixos, hagi canviat, amb els fils d'aigua que corren platejats, tant amb el sol del dia com amb la lluna plena dels vespres, abeurant aquesta terra nostra, seca la major part de l'any. Val la pena passejar-se pels comellars i turons i gaudir d'aquest espectacle de la natura i de la remor de l'aigua pura quan bota per les pedres i macs de les síquies i albellons; és una vertadera música, un bon sedant per a l'estrés de la vida moderna, més bona que moltes pastilles, i que ens obri els ulls i ens fa veure la importància de les coses petites, senzilles, que tenim davant el nas i que molts de pics ni tan sols veim o notam; tal vegada perquè estan tant al nostre abast que no les sabem apreciar, tal vegada perquè la vida moderna de les imatges i dels fets importants (grans espectacles, actuacions, acontereiments de relleu internacional, notícies de tota mena, és a dir, el món de la cultura audiovisual, televisió, revistes amb imatges gràfiques, olímpades, futbol, imatges de personatges famosos) fan que els fets se succeeixin a una velocitat vertiginosa; aleshores no tenim capacitat per absorbir tanta d'informació i el nostre processador (cervell) està un poc atabalat i un poc perdut i despistat dins aquest embolic de fets i notícies i coses que passen al nostre voltant i ha perdut el nord o l'orientació per aquest excés d'informació que feina té per processar; per no afegir-hi tot el maremagnum polític de declaracions i contradecaracions de les faccions polítiques dels distints signes, i més ara que tenim unes eleccions generals voltant cantó. És per això que hem perdut la capacitat d'observació de les coses petites i properes, quotidianes, que no els donam importància; creim que tal vegada no hem anat mai tan equivocats, que no aniria gens malament que de tant en tant ens aturàssim, posàssim el fre a aquesta societat de les presses i la velocitat i sortíssim a guaitar per damunt el turó o el puig i contemplàssim amb els ulls de dedins l'espectacle i la bellesa del comellar.

I xerrant del torrent, ens han arribat queixes dels pagesos dels baixos en el sentit que les aigües d'alguns pous estan contaminades per les aigües residuals que s'aboquen al torrent procedents de Montuïri i Algaida; aquests pagesos no poden abeurar el bestiar, ja que provoca diarrees als animals.

NOUS NOMS DELS CARRERS DE PINA L'Ajuntament ha posat nom a una sèrie de carrers que no en tenien i ha delimitat el nom d'uns altres. Passam a citar-los:

Carrer de Sant Cosme: ara va de devora Ca Donya Paca fins a la carretera per Can Daviu.

Carrer de Sa Font: va de Sa Plaça per Son Campà fins a sa Font.

Carrer del Pare Munar: és el de Son Jaume Maig.

Carrer des Campet: va del carrer de l'Esperança fins al final de Can Xisquet.

Carrer de Joan Pizà: va del carrer Major a Can Mestres i Can Pujaló.

Carrer de S'Era: va del carrer de Sant Damià devora la farinera fins a s'era de Can Corró.

Carrer d'en Senyora: va de la farinera fins a Can Palemet.

Passatge des Tancons: va del carrer Ramon Llull cap a ca s'Eivissenca.

Passatge de can Montemps: va del carrer Ramon Llull devora can Garrit seguint cap a can Pep Eivissenc.

Passatge de Son Bou Gorreu: va del carrer Major tant a la dreta fins a can Pau com a l'esquerra de Can Boet fins als Son Bous Gorreus.

CONTENIDORS A devora el pes dels porcs s'ha llevat la paret del passadís que anava dels corrals fins a la bàscula i s'hi han posat els contenidors dels fems; hi ha dues barreres per si s'han de passar porcs dels corrals al pes; en aquest cas es tancarà el passadís amb aquestes dues barreres. De moment no es fa comptes de fer res més. En un futur sí que s'haurà de crear un punt verd, però de moment aquest tema està aparcat, si bé no es fan comptes de cap manera de llevar el pes ni els corrals adjunts. Quan s'hagi de crear el punt verd ja se cercaran solucions.

DEFUNCIÓ Dia 30 de gener va morir na Catalina Llabrés Ferrer a l'edat de 81 anys. Que en pau descansi.

XESC OLIVER

L'ESPLAI INFORMA

EL GRUP D'ESPLAI BUROT D'ALGAIDA
ORGANITZA UNA GRAN FESTA DE
DISFRETTES PER A TOT EL POBLE
D'ALGAIDA.

LA FESTA SERÀ DIA 17 DE FEBRER A
L'ANTIC CELLER A PARTIR DE LES DEU
DEL VESPRE.

HI HAURÀ MÚSICA EN DIRECTE, SERVEI
DE BAR I BALL D'AFERRATS.

ÉS IMPRESCINDIBLE ANAR
DISFRETTATS.

VOS HI ESPERAM A TOTS.

Introducció a INTERNET

El servei més popular i utilitzat, sobretot pels investigadors, però també per tota la gent connectada a la xarxa és el correu electrònic, o també anomenat e-mail.

El correu electrònic, té un funcionament pràcticament idèntic al correu ordinari que tots coneixem. Cada usuari de la xarxa té una direcció concreta i única, a fi de poder fer-li arribar tots els seus missatges.

Per poder enviar un missatge, utilitzam un programa específic, on indicam la direcció a qui volem enviar el missatge, el títol, les còpies de cortesia que es volen enviar, i altres paràmetres.

El camí que segueix el missatge és molt llarg, en primer lloc surt del nostre ordinador per anar al node que té l'empresa que ens dona l'accés, després va a algun lloc dels EUA, per cercar la direcció on ha d'anar, i d'aquest ordinador, va al node on està connectat l'usuari que l'ha de rebre, el missatge queda enmagatzemat dins la memòria d'aquest ordinador fins que el destinatari entri dins aquest ordinador i miri si hi ha cap correu per ell.

Com veis el funcionament és molt senzill, i funciona igual que el correu que coneixem, però té unes millores que fan que el seu ús sigui molt ventatjós. Una de les millores és que el temps en que surt de l'ordinador que l'envia i el que el reb, és molt curt, normalment en pocs minuts, arriba a qualsevol lloc del món. Una altra millora és que a part del missatge escrit, es poden enviar programes, arxius de so, d'imatges, etc. Però tot de forma digital, amb la qual cosa es poden copiar, editar i manipular de forma senzilla, i amb la seguretat que tot el que enviem, arribarà idènticament a com era al nostre ordinador.

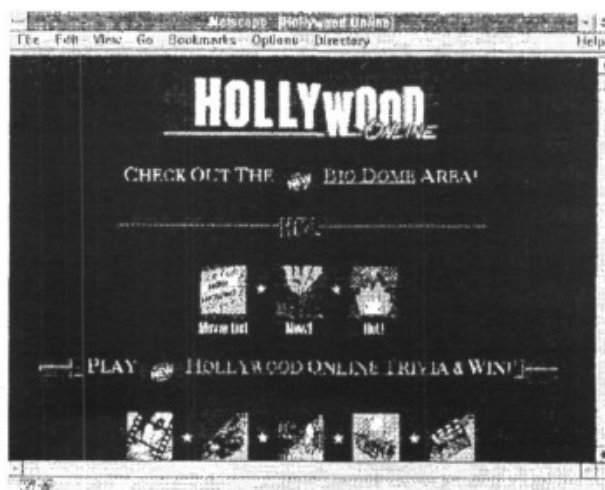
Una utilitat que té aquest tipus de correu és que podem enviar missatges a investigadors, presidents d'empreses, governants, etc. amb gran possibilitat de que els contestin. En gran part això es degut a que per tornar a enviar-ho, no és necessari agafar paper, ni segells, ni anar a una bústia a deixar la carta, sinó que basta pitjar el botó de contestar perquè l'ordinador torni a posar la direcció de qui l'ha enviada i només faci falta escriure el contingut.

Hollywood On Line

Aquest és el Web de la productora de cinema Hollywood, ens presenta aquesta pàgina on podem trobar totes les seves pel·lícules i productes. Presenta les pel·lícules que darrerament han fet l'estrena als Estats Units, encara que no haguin arribat als nostres cinemes. De les pel·lícules poden devallar bandes sonores, vídeos de les pel·lícules, trailers, etc.

També té les novetats que es tenen previst estrenar en poc temps.

Si voleu veure trailers de pel·lícules mesos abans de que els poguem veure aquí, es recomana la seva visita.

<http://www.hollywood.com>

NOTA: Ara que a la biblioteca hi ha un ordinador amb accés a Internet, a veure si algú es decideix a enviar un missatge de correu electrònic a Es Saig.

Nova direcció d'e-mail de Es Saig: gvanrell@lander.es

Direcció d'e-mail de l'ordinador de la biblioteca: algaida@lander.es

Guillem Vanrell

Primeres passes dins el món de la informàtica

Enrenou dins el món informàtic, aquesta és la paraula que podria definir el que ha provocat una petita revolució, i sobretot desconfiança entre els usuaris d'ordinadors personals, però els que poden sortir perjudicats són els que tenen l'intenció de comprar-se un nou **Pentium 100**.

El problema ha estat la falsificació de processadors Pentium 100, que s'ha produït de diferents maneres: processadors Cyrix serigrafiats com Intel (Cyrix i Intel són fabricants de processadors, uns millors que els altres), casos de cache falsa, etc.

Les falsificacions dels Pentium, l'han feta importadors que compren grans quantitats, i que després venen als minoristes per instal·lar als ordinadors que compram els usuaris finals. La falsificació consisteix en comprar un Pentium 75, borrar la serigrafia, i tornar a serigrafiar-lo com un Pentium 100. O sigui que quan utilitzam aquest processador, ho feim pensant que funciona a 100MHz, un 33% més que la realitat, també vist de una altra manera, hem comprat un processador, però el que ens han donat funciona un 33% més lent que el que hem pagat. El rendiment és paregut en els dos processadors, però les garanties de funcionament i de duració si que es poden veure afectades. Però segurament mai donarà cap problema, ja que les estructures d'aquests components són molt fiables.

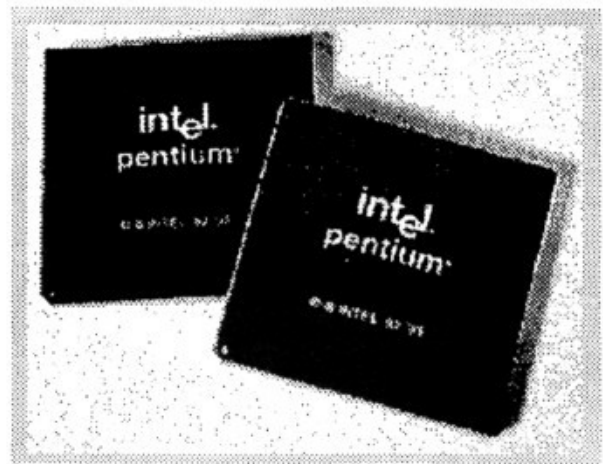
Hi ha diferents falsificacions, les més perfectes encara tenen errades, o sigui que amb un poc de vista, les podem trobar. Amb el software no podem saber quin és vertader i quin no ho és, pel que actualment s'ha de fer per la seva forma física. A continuació hi ha un parell de maneres per destapar-ho:

- Comprovar el nombre de sèrie i cridar a Anglaterra al telefon 07 44 17 93 43 11 44, on comprovaran l'autenticitat.

- Amb un poc d'acetona, llevau la part serigrafiada, si davall hi ha la serigrafia del Pentium 75, és que heu comprat un Pentium 100 fals. Degut a que aquesta operació és molt delicada, i pot espenyar el processador, es recomana no fer-la.

-Una altra cosa que es pot fer és comprovar la part inferior troquelada, però per acabar-ho d'arrodonir, també ja n'hi ha que la tenen perfecte i són falsificats.

Intel, que és la marca fabricant dels Pentium tant a 75 com a 100, ha decidit prendre part en l'assumpte. Per això ha fet uns certificats d'autenticitat que donen en cada processador que surt de les seves fàbriques, però l'inconvenient és que per cada certificat demana 5000 pts, que es sumen al preu, volguem o no volguem.

En cas de voler comprar un Pentium 100, podeu prendre unes mesures molt senzilles:

- Demanau veure el processador abans de dur-vos l'ordinador a ca vostra.

- Comprovau que el serigrafiat del processador sigui tot del mateix color, en particular blanc brillant, i que el 100 estigui alineat amb les altres lletres.

- Comprau a un lloc de confiança, i no perquè sigui més car, ha d'esser l'autèntic.

- I per acabar, la més fiable, no compreu un Pentium 100, compreu o un Pentium 75 o un Pentium 120. Les diferències entre 75, 100 i 120 no són tant grosses.

Guillem Vanrell

ESPORTS

FUTBOL

Pel que fa al primer equip del C. E. Algaida el canvi d'entrenador no podia començar millor ja que de tres partits tres victòries; això fa que l'equip es col·loqui en segona posició a la classificació i, encara que són llocs molt disputats pels pocs punts que hi ha entre els diferents equips, l'important és continuar la línia ascendent que fins ara du l'equip.

Hem de dir que en Joan Garau ha incrementat la presència dins l'equip de regional de joves jugadors dels juvenils i fins i tot ha fet jugar cadets alguns minuts. És una mostra de la filosofia del nou entrenador.

Darrers resultats:
Murenc-Algaida 0-2
Algaida-Sta Eugènia 1-0
Cas Concos-Algaida 0-4

Juvenils

L'equip d'en Jesús Pascual segueix la seva trajectòria que ja hem comentat: guanyant dins Es Porrassar i perdent a fora camp. De totes maneres la tasca és positiva: els jovenets practiquen l'esport, participen en competició i a més aporten il·lusió al primer equip quan els convoquen per disputar partits de regional.

Només un petit detall, que per altra part ja se sap de sempre: els nirvis i les ganes de gresca que s'han d'aguantar quan es participa en competició; ja sabem que és difícil entre els jovenets, però s'ha d'intentar.

Els resultats d'aquest mes de gener han estat negatius, però s'ha de te-

Equip d'alevins 95-96: Vanrell, Felipe, Xavi, José Guillermo, Gomila, Quetgles, Jaume, Mairata, Pericàs, Salvador, J. Miquel, J. Trobat, Seto, Barrera, Ramis, Miquel. Entrenadors: Sitjar, Castellitxo i Mindona. Delegats: B. Gomila i J. Pericàs.

(Foto Balaguer)

nir en compte que es jugava contra el líder
Colònia-Algaida 3-0
Algaida-Son Ferrer 0-3

Cadets

L'equip d'en Mateu Capellà, després de disputar el torneig President, comença la lliga el primer disabte de febrer.

Infantils

Sensació de fracàs és la que es respira dins l'equip d'infantils després de perdre els darrers tres partits disputats el gener. Decepció entre cometes perquè s'havia partit bé i ara pareix que l'equip ha anat a menys. Esperam que aquesta segona volta es recuperi el bon nivell.
Espanya-Algaida 11-1
Algaida-Felanitx 4-5
Santanyí-Algaida 2-1

Alevins

Aquest mes vos presentam la fotografia dels inte-

grants de l'equip d'alevins amb els seus entrenadors.

Pel que fa a la competició direm que duen una regularitat i que figuren a la meitat de la classificació; es guanyen els partits amb els més dèbils i amb qualcun dels més ben classificats.

Sta Maria-Algaida 2-3
Algaida-Binissalem 1-0
Sallista-Algaida 5-0
Algaida-APA R. Llull 10-2

Futbol 7

L'equip d'en Miquel Serrano i en Toni Bessó continuen la seva competició encara que no gaire ben classificats.

Això sí: les incorporacions van entrant en joc i això és bona senyal per aquests nins que comencen.
Montuïri-Algaida 2-1
Algaida-Vilafranca 3-7
Cala d'Or-Algaida 7-1

El partit amb el Montuïri no va poder acabar per culpa de la pluja.

Dins aquesta pàgina d'esports volem recordar la bona aportació dels pineros dins tots els equips del C.E. Algaida. La col·laboració dels pineros és fonamental i així ho volem recollir. Tots som l'Algaida, però és important i nombrosa l'aportació dels pineros, tècnics, jugadors, pares i aficionats al futbol.

COLUMBOFÍLIA

Els dies 12, 13 i 14 de gener es vacelebrar a Canàries la 28 Exposició Columbofília de l'Estat Espanyol.

Com a representant de Balears hi participà la sòcia del Club d'Algaida Francisca Capellà Miralles "Batle", que es presentà amb quatre exemplars: dos a la categoria d'adults i dos a la categoria de "pichones" o colomins.

La classificació final no pogué ser més espectacular per a na Francisca:

Grup A. Mascles. 1ª nacional
Grup A. Femelles 1ª nacional
Grup B. Femelles 2ª nacional
Grup B. Mascles 5ª nacional

Amb aquests resultats obtinguts per na Francisca la colombofília balear ha superat tots els resultats anteriors. Li donam la nostra més sincera enhorabona.

ESCACS

Com ja vos informàrem, durant les passades festes de Sant Honorat el Club d'escacs d'Algaida organitzà el ja tradicional torneig, enguany a nivell local.

Els guanyadors varen ser:

1. Toni Ripoll
2. Joan Vanrell
3. Jaume Juan

La nombrosa participació va confirmar l'afició que hi ha al nostre poble pel joc del tauler.

I si no, basta fer referència a la categoria infantil, ja que es varen haver de fer dos grups per donar més continuïtat a les partides. Bona mostra de la riquesa de la nostra pedrera

Els resultats dels infants varen ser:

Menors de 10 anys:

1. Catalina Vich
2. Jaume Català
3. Llorenç Pericàs

De 10 a 14 anys:

1. Joan Crespí
2. Xesc Bibiloni
3. Pep Morro

Aquest primer dissabte de febrer comença la lliga, tercera categoria, per equips. Com sempre, esperam una bona actuació dels algaidins.

VOLEIBOL

Unificat: infantil i cadet femení

Les jugadores de l'equip infantil i les del cadet ja han finalitzat les dues voltes de la primera fase de la lliga unificada que classifica per participar el campionat de Mallorca (2ª fase) en cas de quedar

entre els tres primers de grup.

Tant les jugadores de l'equip infantil com les del cadet han acabat en primer lloc en la classificació d'ambdues competicions guanyant tots els partits. Queden, així, classificades per jugar la lliga de la qual han de sortir els dos equips que hauran de jugar el campionat de Balears. Esperam que la 2ª fase vagi tan bé com la primera.

Classificació infantil femení:

Grup A

1. C. P. Pare Pou d'Algaida
2. Sant Josep Obrer
3. La Consolació d'Alaró

Grup B

1. C. V. Alaró
2. C. V. Sa Pobla
3. Rafal Vell

Les jugadores del C. P. Pare Pou són: Ma Laura Ferragut, Marga Maya, Ma. Mna. Maya, Ma. Catalina Rossiñol, Ma. del Mar Puigserver, Cristina Farrús, Cati Ma. Farrús, Ma. Mna. Fullana, Adela Ferrer, Yolanda Andreu, Cati Cerdà i Ma. del Carme Linares.

Equip infantil femení del C. P. Pare Pou.

Classificació cadet femení:**Grup A**

1. C. V. Algaida
2. C. V. Sa Pobla
3. C. V. Rafal Vell

Grup B

1. Sant Josep Obrer
2. C. V. Bunyola
3. C. V. Petra

Jugadores de l'equip cadet:

Fca. Pocoví, Cati Llull, Toñi Perelló, Cristina Bassa, Beatriz Garcias, Sandra Garcia, Marga Vanrell Ma. del Mar Bujosa, Cati Cerdà, Ma. Laura Ferragut, Marga Maya i Ma. Carmen Linares.

Resultat infantil femení:

Aula Balear-P. Pou 0-3
P. Pou-Esporles 3-0
La Consolació-P. Pou 0-3
P. Pou-Corpus Christi 3-0
P. Pou-Sant Josep 3-0

Sant Gaietà-P. Pou 0-3

Resultats cadet femení:

Rafal Vell-Algaida 0-3
Sant Josep B-Algaida 0-3
Algaida-Montero Olivetti 3-0
Son Servera-Algaida 0-3
Algaida-Marratxí 3-0
Sa Pobla-Algaida 1-3

Promoció:

Els diferents equips de promoció ja comencen la seva competició i de moment els resultats són bons.

Infantil femení:

Pto. Cristo-Algaida 1-3
Benjamí mixt:
Algaida A-Cala Millor 2-0
Algaida B-Son Servera 2-1

Aquesta temporada les comarques de Manacor i Montuïri s'han juntat per fer una competició més llarga i més disputada, la qual cosa elevarà el nivell dels esportistes de les dues comarques.

Voleibol masculí:

Aquesta temporada, gràcies a la col·laboració del CIM, es fa una campanya d'iniciació i perfeccionament del voleibol masculí on tots els nins d'Algaida hi estan convidats.

Equip cadet femení del C. V. Algaida.

Els entrenaments es fan, de moment, els dilluns, dimecres i divendres pels més grans a partir de les 16 hores i els dimarts i dijous pels més petits. Si qualcú en vol aprendre i té entre 9 i 16 anys que s'apunti a la Junta Directiva del C. V. Algaida o que vagi al pati del C. P. Pare Pou els dies d'entrenament i avisi els entrenadors. Encara vos hi podeu apuntar. Animau-vos!

Voleibol de Penyes

El grup de jugadores i jugadors de l'equip C. V. Algaida de Penyes de Manacor comencen a funcionar bé i després d'un començament molt fluix van escalant llocs a la taula classificatòria i ja han guanyat més partits. El darrer partit, celebrat al pavelló de Porto Cristo, va ser molt bo i disputat guanyant l'equip algaidí per 1 a 3. Per cert que tenim un juga-

dor que sap fer "un saque xinès" espectacular. L'ambient és molt agradable i per no perdre els ànims saben fer qualche sopar de treball, per reorganitzar la tàctica de joc.

Campionat de Mallorca de cros

El dissabte 27 de gener, a les immediacions del restaurant Binicomprat, es va celebrar el Campionat de Mallorca de Cros, organitzat pel Consell Insular de Mallorca i la direcció de la Federació Balear d'Atletisme, amb la col·laboració de l'Ajuntament d'Algaida i del Club de Voleibol d'Algaida. L'èxit d'organització i de participació (uns 800 atletes) va ser gran.

Ens alegra que s'hagi triat el nostre municipi per un aconeteixement tan important.

JOAN TROBAT

PÀGINA DE L'ESGLÉSIA

Parròquia Solidària d'Algaida

"Dins l'església tots som importants.
Ningú és inútil, tampoc es permeten vacances ni jubilacions."

HA COMENÇAT L'ESTUDI I DISCUSSIÓ DE LA PRIMERA PONÈNCIA DEL SÍNODE DE MALLORCA.

Els grups sinodals treballaran durant aquest curs una proposta titulada "L'evangeli que dóna sentit a la vida".

Cal recordar que el recenment iniciat Sínode Diocesà té com intenció primordial la de facilitar la conversió personal dels participants i la conversió institucional de l'Església mallorquina. Segons el reglament del Sínode els tres objectius principals són els següents:

- Promoure un procés d'estudi i pregària personal i comunitari entorn de les grans línies del Concili Vaticà II.
- Aprofundir i dialogar en grups sobre les grans funcions de l'Església: evangelitzar, celebrar i compartir.
- Elaborar unes propostes concretes de revisió, reforma i renovació per a la vida de la nostra església diocesana amb fidelitat a la Paraula de Déu, al Concili Vaticà II i a la doctrina postconciliar.

Durant el curs 1995-96 els grups sinodals estudiaran i reflexionaran el material de la ponència "L'Evangeli que dóna sentit a la vida". Per començar, és pretén crear un clima i un estil de treball sinodal, que, corregit i millorat serveixi per als altres cursos. En altres paraules, durant aquest curs s'ha d'aprendre a treballar.

Els dos grups sinodals de la parròquia solidària d'Algaida han començat a reunir-se seguint la guia metodològica per a la primera ponència que incideix en VEURE, JUTJAR I ACTUAR.

CALENDARI PASTORAL. FEBRER 1996

▮ *Sessió de formació a la rectoria d'Algaida.*

El curs de formació cristiana per a tothom que ens parla de l'Església segons el Concili Vaticà II es farà el pròxim dimecres 21 de febrer a les dependències de la rectoria d'Algaida (21h). La sessió de catequesi d'adults tractarà concretament sobre la missió del laicat.

▮ *Cursets prematrimonials a les parròquies solidàries durant 1996.*

Els pròxims cursets prematrimonials que es faran enguany són els següents:

- El 26 de febrer a la rectoria de Montuïri. (21h)
 - El 6 de maig a la rectoria d'Algaida. (21'30h).
- Cal recordar que normalment no se celebra el matrimoni cristià, en temps de quaresma (del 21 de febrer al 6 d'abril).

▮ *Celebració del sagrament del baptisme a la parròquia d'Algaida.*

A la parròquia de Sant Pere i Sant Pau d'Algaida es podran celebrar baptismes el segon diumenge de cada mes, horabaixa. I cada diumenge, a la missa de les 12 hores. En temps de quaresma, no se celebra el sagrament del baptisme.

▮ *Avís important:*

Com es va anunciar el dia de Sant Honorat, la col·lecta del quart diumenge de cada mes anirà destinada a les obres de l'església parroquial d'Algaida.

(Ve de la darrera pàgina)

-La coordinació entre les emissores i un equip informàtic millora de forma molt considerable les prestacions de les primeres. Així que molts de nosaltres, a més de radioaficionats, som a la vegada informàtics. Alguns manejàvem l'ordinador abans que l'emissora, i altres al revés. Però la combinació de les dues coses, les fa més assequibles i eficients.

-I de l'Internet, què en deis?

-La irrupció al món informàtic del boom Internet va fer que les persones de l'RC-A ens interessàssim per aquest fenomen. Començarem els contactes amb l'Ajuntament perquè patrocinés la connexió, i tot d'una s'hi interessà. Per moure l'ambient, i millorar la informació sobre el tema, l'RC-A va organitzar aquest passat mes de desembre una conferència de Llorenç Valverde, professor de la UIB, que va ser un gran èxit de públic i de participació.

-Què preteneu amb aquesta iniciativa de l'RC-A?

-Volem oferir, amb el patrocini i suport econòmic de l'Ajuntament, a tots els particulars i entitats del poble la possibilitat d'obtenir informació d'arreu del món a través de la xarxa Internet. Sobretot pot esser útil als usuaris esporàdics que no disposin d'ordinador.

(Quan llegireu aquestes línies, ja s'haurà fet la primera connexió; concretament el diumenge dia 14 de gener, a les 11 hores).

-De quin equip disposau i on està instal·lat?

-L'equip està instal·lat a la Biblioteca municipal, al primer pis de l'edifici del carrer des Cavallers, cosa que permetrà que els usuaris siguin ajudats pel bibliotecari, en Tomeu Salas. En principi l'equip estarà format per un ordinador amb monitor a color, impressora i ratolí; tendrem també un mòdem i la corresponent línia telefònica. Més endavant parlarem de la possibilitat d'un escàner i un segon mòdem. Aquest donaria la possibilitat d'emprar el servei des del domicili dels algaidins que disposassin de

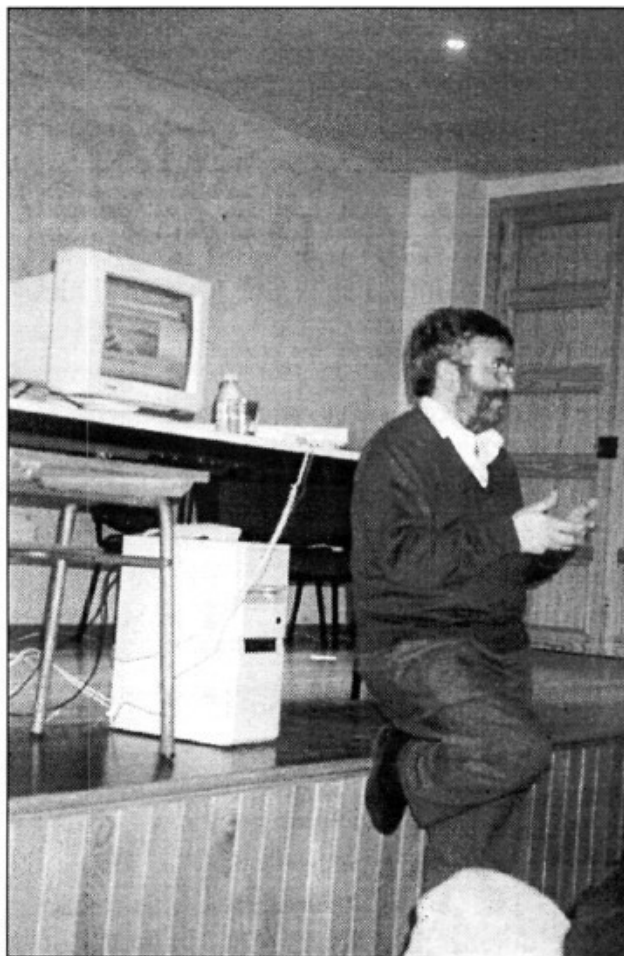
mòdem, i seria a hores en què la biblioteca està tancada.

-Qui pot utilitzar aquests serveis?

-En principi, com hem dit abans, està obert a tothom, persones i entitats d'Algaida, sense necessitat de ser socis de res. Evidentment no es pot usar el servei per activitats il·legals o delictives; tampoc no es permet la utilització i manipulació de dades i informacions que vagin contra la intimitat, la llibertat, la seguretat i la integritat de les persones.

-Qui paga el servei? I què hi guanyau vosaltres, els de l'RC-A?

-La part econòmica, local i material, és a càrrec de l'Ajuntament; l'RC-A posa els seus coneixements a disposició de tothom.

El professor de la UIB Llorenç Valverde durant la seva conferència a l'edifici municipal del carrer dels Cavallers dia 29 de desembre de 1995.

Nosaltres, l'RC-A, no hi guanyam res, en sentit materialista; ara bé, tenim una gran satisfacció moral de contribuir en allò que consideram una gran passa endavant per a Algaida. (Un dels tres afegeix, somrient: "Ajudam a obrir una porta al futur"). També ens ha fet molta il·lusió ser el primer poble de Mallorca que ofereix aquest servei als seus habitants.

-I el cost per als usuaris?

-Ara, al pricipi, segurament serà gratuït, o casi. Més endavant s'hauran de dictar unes normes per regular la utilització dels equips, evitar un mal ús tant dels materials com de la informació i fer front a les despeses ordinàries (telèfon, paper de la impressora, etc.) i extraordinàries (ampliació i reposició dels equips). De tota manera, les quotes seran

sempre inferiors a les que s'haurien de pagar en cas de connexions particulars.

-Algun altre projecte?

-Ens faria molta il·lusió posar, a través d'Internet, una pàgina d'informació sobre Algaida. Imaginau uns deu segons dels cossiers ballant, i després totes les dades interessants sobre Algaida.

-Voleu afegir res?

-Sols repetir que estam molt contents d'haver ajudat a obrir aquesta porta als nostres paisans, i recordar a tots els interessats que vulguin informar-se o aclarir alguna cosa que poden dirigir-se a qualsevol de nosaltres, i amb molt de gust l'ajudarem.

I res més. Moltes gràcies, Pere, Toni i Biel.

Miquel Molleta

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Catalina Llabrés Ferrer.
Va morir dia 30 de gener a
Pina a l'edat de 81 anys.

Bartomeu Trobat Vanrell. Va morir dia
20 de gener a l'edat de 75 anys.

Jaume Morro Cifre. Ens deixà dia 1
de febrer. Tenia 81 anys.

NAIXEMENTS

Llorenç i Joan Ballester Capellà,
fills de Miquel i Maria Antònia. Varen
néixer dia 27 de desembre.

Aina Maria Gil Puigserver, filla de
Miquel i Francisca. Nasqué dia 28
de desembre.

Maria Campaner Bascuñana, filla de
Jaume i Sebastiana. Va néixer dia
31 de desembre.

Coloma Fullana Palomina, filla d'Anto-
ni i Antònia. El seu naixement va
ser dia 1 de gener.

Francesc Josep Vidal Servera, fill de
Francesc i Catalina. Va néixer dia
1 de gener.

Miquel Shoshan Verger, fill de Samuel
i Sònia. Va néixer dia 15 de gener.

DELEGACIÓ DE L'OBRA CULTURAL Vos recordam que dia 9 de febrer hi haurà la presentació de les Actes del III Congrés "El nostre patrimoni cultural: El patrimoni tucat (1836-1994)" a càrrec de Maria Barceló Crespí, Guillem Rosselló Bordoy i Gabriel Bibiloni Trobat.

Pel que fa a l'excursió que vos anunciàvem el mes passat al Penyal des Migdia se farà dia 3 de març. Apunteu-vos a Jerònia Cañellas (665249).

UNA XERRADETA AMB...

en Pere Capellà de "Can Mulet", en Toni Oliver "Tele" i en Biel Oliver "des Porxo", del RÀDIO-CLUB ALGAIDA

A Algaida hi ha "moguda" informàtica. Per ajudar-nos a aclarir-ho una miqueta, ens trobarem un vespre amb els tres protagonistes, que foren, juntament amb altres no presents a l'entrevista, els iniciadors del Ràdio-Club Algaida. Durant la xerradeta he vist com en Toni -l'entrevista era a ca seva-, a través de l'ordinador, manejava l'orgue electrònic, el qual feia sonar com si fossin diferents instruments i llavors ho mesclava tot. També he pogut veure fotografies a través del monitor, i com recollia informació d'un correu electrònic de la ràdio. Vaja, com a les pel·lícules. Però comencem...

-Com i quan va néixer el Ràdio-Club?

-Ja fa 3 o 4 anys que un grup d'amics i, a la vegada, radioaficionats, ens reuníem de tant en tant per comentar temes de la nostra afició comuna. D'aquestes primeres reunions va

sortir la voluntat de compartir els nostres coneixements, d'unificar els esforços i d'ajudar-nos a la resolució de problemes comuns, formant l'RC-A.

-Quin atractiu té això de ser radioaficionat?

-En primer lloc hi ha l'afició que et permet tenir contactes amb qualsevol part del món, l'amistat amb persones molt allunyades físicament. També hi ha un caire d'utilitat pública o cívica, ja que t'assegura l'enllaç per ràdio a distàncies tant curtes com llargues, i que en cas de necessitat (urgències, terratrèmols, inundacions o altres catàstrofes) permeten assegurar la comunicació. A més tenim un correu electrònic per ordinador a través del BBS (bolletí electrònic).

-Però, i la informàtica què hi pinta aquí?

Els tres protagonistes de la "Xerradeta" d'aquest mes, amb el president del Ràdio-Club Algaida, Pere Mayoral.

(Segueix a la pàgina 38)